

Årsmelding 2004

- Eierskapstilsynet
- Statens filmtilsyn
- Statens medieförvaltning

Innholdsfortegnelse	Side
Forord v/direktør Tom Thoresen	5
Årsmelding – Eierskapstilsynet	7
1. Hvem eier hva i norsk presse og kringkasting?	7
1.1 Situasjonen i korte trekk	7
1.2 Øvrige endringer i 2004	11
2. Saker etter medieeierskapsloven	12
2.1 Tilsyn	12
2.2 Ervervs- og forhåndsklareringssaker i 2004	12
3. Virksomheten ellers i 2004	14
3.1 Sammenslåing av tilsyn	14
3.2 Uttalelser	14
3.3 Rapporter	14
3.4 Medieregisteret	15
3.5 Internasjonal utvikling	15
4. Organisasjon	15
4.1 Ansatte	15
4.2 Regnskap og økonomi	15
Årsmelding – Statens filmtilsyn	17
1. Innledning	17
2. Resultater 2004	18
2.1 Oppgaver som er tillagt institusjonen i henhold til lov om film og videogram	18
2.2 Bidra til en kunnskapsbasert mediepolitikk	20
2.3 Tilskudd til tiltak mot vold i bildemediene	23
Årsmelding – Statens medieforvaltning	25
1. Oppgaver	25
2. Administrasjon	25
3. Kringkasting	28
3.1 Regelverk	28
3.2 Lokalradio	28
3.3 Lokalfjernsyn	30
3.4 Satellittkringkasting (radio og fjernsyn)	31
3.5 Digital kringkasting	31
3.6 Videreformidling av kringkasting i kabelnett	32
3.7 Videre sending av kringkasting via privat omformer	32

3.8 Tilsyn med regelverket om reklame og sponning	33
3.9 Tilsyn med allmennkringkastingsforpliktelsene	34
3.10 Tilsyn med annet innhold	35
3.11 Europeisk programmateriale	35
3.12 Klager på kringkastingslisensen	36
3.13 Tilskuddsordningen for lokalkringkasting	36
3.14 Sekretær for Allmennkringkastingsrådet	38
3.15 Internasjonalt samarbeid	38
4. Presse	38
4.1 Regelverket for pressestøtten	39
4.2 Produksjonstilskudd for dagsaviser	40
4.3 Midler til etterutdanningsvirksomhet	41
4.4 Samiske aviser	41
4.5 Støtte til særskilte publikasjoner	41
4.6 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	42
4.7 Rådet for anvendt medieforskning (RAM)	43
4.8 Støtteutvalget for minoritetsspråklige publikasjoner	43
4.9 Støtteutvalget for dagsaviser	43
4.10 Norsk Opplagskontroll AS	43

Forord

1. januar 2005 ble det nye Medietilsynet opprettet, og fra samme dato opphørte Eierskapstilsynet, Statens filmtilsyn og Statens medieforvaltning som selvstendige organisasjoner. Disse årsmeldingene blir derfor de siste som rapporterer separat om virksomheten i de tre tidligere enhetene. Her foreligger de samlet.

Samlet viser disse meldingene også bredden i det viktige arbeidet det nye tilsynet har ansvaret for på medieområdet. De redegjør for utviklingen på de respektive områder, og for både gamle og nye oppgaver i et samlet medietilsyn. Ikke minst gir de en pekepinn på de store utfordringene vi har i en norsk medieverden som er i rivende utvikling, både teknologisk og organisasjonsmessig. Og de illustrerer det potensialet det nye Medietilsynet og alle dets medarbeidere har for å mestre disse utfordringene.

Årsmeldingene fra de tre tidligere tilsynene handler imidlertid hovedsakelig om nettopp dette, om den saklige utvikling og om det faglige arbeidet. Men 2004 har hatt ekstraordinære utfordringer i tillegg til dette. Et nytt tilsyn bygges samtidig som de løpende arbeidsoppgavene skal ivaretas. Organisasjon og kultur, arbeidsformer og utviklingsarbeid skal smeltes sammen og utvikles videre. På mange områder må vi skape noe helt nytt. Nye lokaler og infrastruktur velges og tilpasses, og etter hvert skal vi flytte sammen.

Det er en glede fra mitt ståsted å se at alle våre medarbeidere bidrar konstruktivt i denne krevende omstillingsprosessen, både i å opprettholde godt arbeid i forhold til de vanlige oppgavene og til å bidra aktivt med å bygge det nye. Det sier seg selv at dette kan være en betydelig merbelastning for mange. For samtidig er vi jo alle på flyttefot, både innen den organisasjonen vi skaper nå, men også rent fysisk ved at alle skal inn i nye lokaler. Mange skal flytte fra Oslo til Fredrikstad, og det er naturligvis også en belastning og utfordring for mange av våre medarbeidere. Det må vi i fellesskap mestre så godt det lar seg gjøre, og jeg takker for sporty holdninger og konstruktive bidrag også her.

I 2004 har vi valgt hovedmodell for den nye organisasjonen, vi har valgt våre framtidige lokaler, vi har arbeidet med nye løsninger innen IKT og infrastruktur og vi har laget varige, midlertidige og overgangsløsninger på mange områder. Svært mye av dette har vært eget verk, jobbet fram av interne arbeidsgrupper, i samarbeid med tillitsvalgte og med positiv medvirkning av alle medarbeidere. For meg ser det ut som om denne måten å arbeide på har utløst både glede og entusiasme, selv om naturlig nok en prosess som både er en fusjon og en flytting kan skape usikkerhet og problemer for den enkelte. Likevel er resultatene så langt løfterike for det nye Medietilsynet.

2005 er Medietilsynets første arbeidsår som egen organisasjon, men det er samtidig vårt store overgangsår. Vi vil arbeide med tre enheter, fordelt på tre lokaler i to byer. Det gjør naturligvis arbeidet noe mer tungrodd enn når vi blir samlet på ett sted. Likevel skal vi ha fokus på de løpende oppgavene. Vi er bl.a. gått inn i et år med økte tilsynsoppgaver for riksdekkende kringkasting og med tilpasning til viktige lovendringer på eierskaps- og filmområdet. Vi holder på med utredning av DAB og konvergens, med andre ord trenger vi mobilisering av all den faglige og administrative styrke vi besitter.

Samtidig skal vi finne nye organisasjon, rekruttere og innpasse ledere og øvrige medarbeidere. Ikke minst skal vi lage gode praktiske løsninger for godt arbeid i nye lokaler. Og vi må ha en særlig oppmerksomhet på medarbeidere som måtte få problemer med selve flytteprosessen. Overgangsåret 2005 vil dermed også bli både ekstraordinært og krevende.

Årsmeldingene for 2004 bekrefter at det samlede Medietilsynet har viktige og krevende arbeidsoppgaver, men samtidig at de spenner over et mangslungent og interessant arbeidsfelt. Vi skal ha et saklig og godt samarbeid med aktører og virksomheter på hele mediefeltet. Vi skal ivareta viktige offentlige oppgaver og vi skal yte viktig service til publikum og brukere. Eller for å si det litt høytidelig: vi skal utgjøre et viktig skjæringspunkt mellom ytringsfrihet, marked og mangfold.

Det er mitt håp at årsmeldingene viser at vi utfører dette på en skikkelig måte, og at vi har potensiale til gjøre det enda mer slagkraftig i et nytt Medietilsyn.

Tom Thoresen
direktør Medietilsynet

Eierskapstilsynet

1. Hvem eier hva i norsk presse og kringkasting?

1.1 Situasjonen i korte trekk

Den norske mediebransjen er dominert av fire aktører - Schibsted, Orkla, A-pressen og NRK. I tillegg er flere utenlandske aktører representert på eiersiden i medieforetak som har stor seer- eller lytteroppslutning. Det svenske medieselskapet Modern Times Group (MTG) har i løpet av fjoråret kjøpt seg opp fra 31,07 prosent til 37,66 prosent eierandel i P4. Fra før eier MTG hele TV3. Det danske selskapet Egmont er en av de tre eierne i TV2 med 33,3 prosent i kanalen. I året som gikk har også det amerikanske medieselskapet Scandinavian Broadcasting Systems S.A. (SBS) styrket sin posisjon ved å kjøpe hele TVNorge. Fra før eier SBS lokalradionettverket Radio 1-gruppen.

Presse

Medietilsynet har beregnet det totale dagspresseopplaget for 2004 til 3 109 588¹. Dette er ca. 50 000 lavere opplag enn i 2003. De tre største aviseierne, Schibsted, A-pressen og Orkla, eier samlet 63,9 prosent av det totale dagspresseopplaget i Norge. Av de 15 største avisene i Norge er det bare Dagsavisen som ikke har noen form for eiertilknytning til de tre store konsernene.

I forhold til fjorårets utregning er åtte nye aviser tatt med, mens fire aviser er tatt ut. Til sammen faller 230 aviser inn under den avisdefinisjonen som Eierskapstilsynet har lagt til grunn². En oversikt over disse avisene finnes på www.medieregisteret.no.

Tall for MBL og LLA konkluderer med at dagspresseopplaget har gått ned i løpet av 2004. Dette reflekteres ikke fullt ut i Eierskapstilsynets beregning siden flere aviser som ikke ble trukket inn i beregningene, nå er tatt med.

Tilsynet regner nå *Fiskaren*, *Fiskeribladet*, *Norge i Dag* og *Magazinet* som regulære aviser. Denne omvurderingen har kommet i stand i samarbeid med presseforskeren Sigurd Høst ved Institutt for Journalistikk. Dette har samlet sett tilført beregningen av det totale dagspresseopplaget 37 544 eksemplarer. I tillegg er Lokalavisene *OPP* i Oppdal, og *Karmøybladet* fra Karmøy, ukesavisen *Klar Tale* og den Orkla-eide gratisavisen *Indre Østfolds Avis* etter nærmere vurderinger også tatt med. For øvrig er ingen aviser lagt ned.

Lokalavisen Karmsund, *Nuortanaste* og *Avis 1* er tatt ut av beregningen siden avisene kommer med for få utgaver i året. Etter en vurdering av nyhetsutbudet i *Folket* er også denne publikasjonen tatt ut fra beregningen.

---

¹ Basert på tall fra MBL og LLA samt spesielt innhentede opplagstall fra aviser som ikke er medlem i noen av organisasjonene.

² Se Eierskapstilsynets retningslinjer punkt 2. Eierskapstilsynet legger til grunn samme avisdefinisjon for betalte aviser og gratisaviser. For å kunne sammenlikne det distribuerte opplaget til gratisavisene med opplaget til de betalte avisene deler en likevel etter reglene gratisavisopplaget på tre. Opplag for gratisaviser som faller inn under definisjonen dagspresse, er utregnet til 105 973 aviser i 2004.

Fig. 1. Prosentdel av avismarkedet for de tre store konsernene

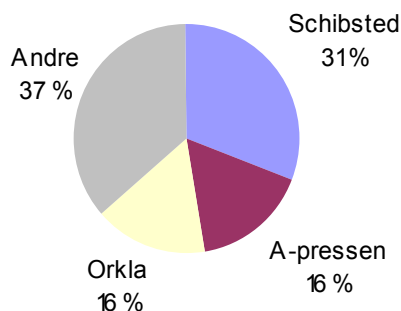
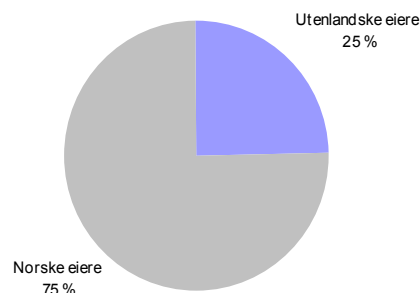

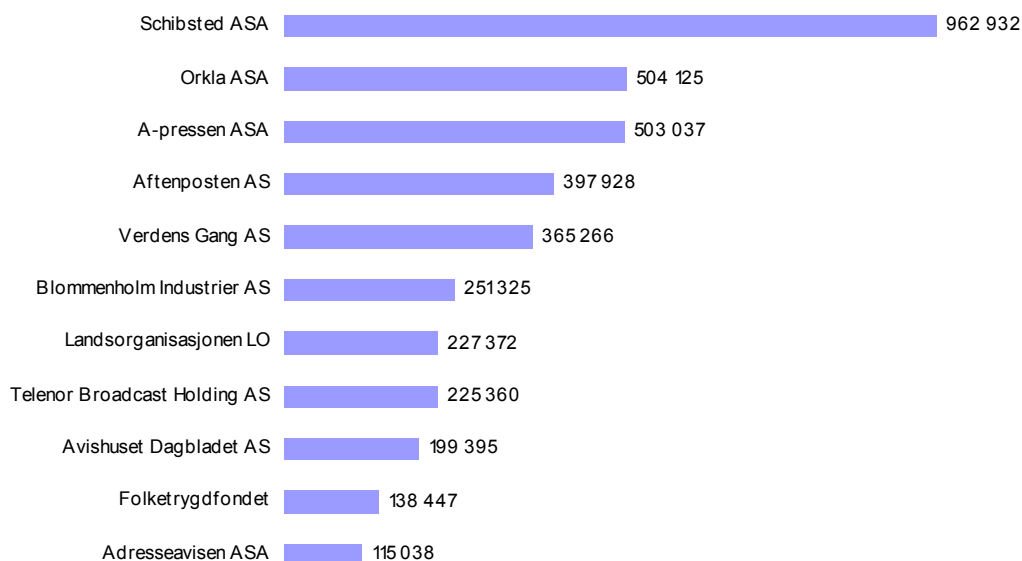
Fig.2. Utenlandske eieres del av avismarkedet

Schibsted er den suverent største aktøren i avismarkedet i Norge. For 2004 tilfaller 30,97 prosent av det samlede dagspresseopplaget dette konsernet. Tilsvarende tall for Orkla er 16,21 prosent og for A-pressen 16,18 prosent.

Den totale utenlandsandelen innen dagspresse har økt ca tre prosentpoeng siden i fjor, fra ca. 22 til ca. 25 prosent. Mesteparten av dette skyldes utenlandske investorers økte eierandeler i Schibsted ASA.

Fig. 3 Dagspresseopplag til de største aviseierne

Figur 3. gir et overblikk over styrkeforholdet mellom aktører på ulike eiernivå. Enkelte av aktørene eier eller blir eid av andre aktører i figuren. Opplagstallene kan derfor ikke summeres.

Kringkasting

- Radiomarkedet

Det har skjedd en rekke oppkjøp og konsolideringer innen det kommersielle radiomarkedet, både på riks- og lokalplan. I Kanal24 har flere av de opprinnelige eierne solgt seg ut i løpet av 2004. TV 2 har en dominerende eierandel med 49 prosent i kanalen og har også opsjon på å kjøpe seg opp til kontroll. De resterende tre eierne er nå Adresseavisen, Fædrelandsvennen og Agderposten. 21st Venture, Gudbrandsdølen

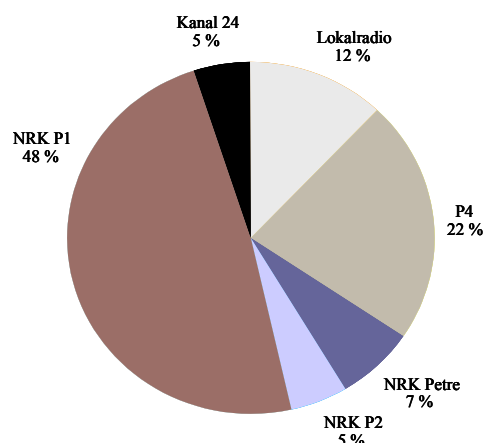
Dagningen, NTB, Vårt Land og HTG-gruppen har solgt seg ut fra radiokanalen i løpet av året.

MTG har overtatt aksjeposten som det svenske investeringsselskapet Kinnevik eide i P4. Posten var på 6,6 prosent. MTG eier nå 37,7 prosent av P4. I tillegg har P4-aksjene vært gjenstand for en rekke mindre transaksjoner. Verdt å nevne er også at TV 2 hadde en mindre aksjepost i P4 som selskapet solgte videre i september 2004.

Innen lokalradio finnes det tre store lokalradionettverk. SBS-eide Radio 1 er det største målt i oppslutning. Den nest største er JærRadioGruppen, som eies av Herman Skretting og A-pressen. Selskapet kontrollerer i dag 17 lokalradiostasjoner rundt om i landet etter å ha kjøpt opp flere lokalradiostasjoner de siste årene. Den tredje er franske NRJ, med konsesjon i seks norske byer. NRJ har i løpet av året tilegnet seg enda flere konsesjoner gjennom kjøp av Klem FM, noe som blant annet ga selskapet sendetillatelse i Oslo.

Når det gjelder lyttertall til lokalradioene, må den karakteriseres som lav målt mot sendingene fra de nasjonale kanalene. Landsgjennomsnittet for lokalradio er 12 prosent, en tilbakegang på en prosent målt mot i fjor. Klart størst lyttertall har Radio 1 Oslo fulgt av Radio 1 Bergen og Energy Oslo. Radio City i Askim sammen med Radio 102 i Haugesund og Radio Tønsberg har den høyeste andelen av sitt lokale radiomarked.

Fig.4. Prosentdel av radiolytting

Andelen av lytteroppslutningen³ rundt de etablerte radiokanalene er relativt stabil. Situasjonen etter Kanal24s inntreden ser ut til å ha stabilisert seg. P4 har mistet noe oppslutning, fra 25 til 22 prosent. Kanal24 har allikevel ikke tilegnet seg mer enn fem prosent av markedet. NRK har samlet sett hatt den største absolutte økningen fra i fjor, fra 55 til 60 prosent. Her har spesielt P1 tatt markedsandeler.

³ Tallene tar utgangspunkt i TNS Gallups opplysninger om gjennomsnittlig daglig lyttetid

Fig. 5. Del av radiomarkedet for de største eierne

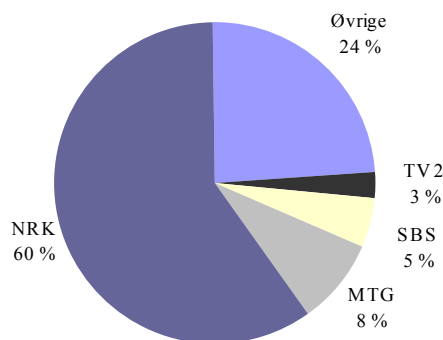
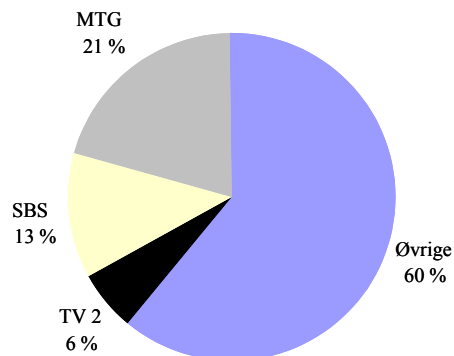

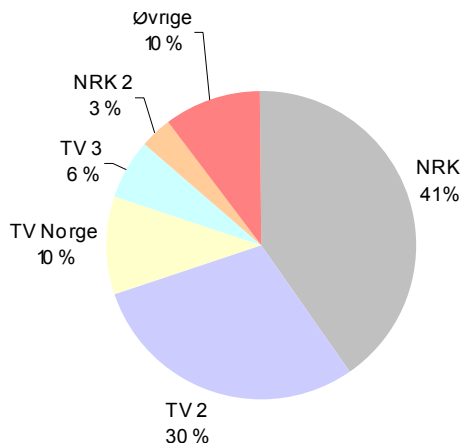
Fig. 6. Del av markedet for største eiere eksklusiv NRK

Når det gjelder radio totalt, har NRK større lytteropplutning alene enn det de andre eierne har til sammen. Etter at A-pressen kjøpte seg opp i JærRadioGruppen opererer samtlige av de tre store eierne innen flere medier.

- Fjernsynsmarkedet

Fig. 7 TV-kanalenes andeler av seertallene

SBS eier nå hele TVNorge etter å ha tatt over den resterende aksjeposten i TVNorge fra TV 2. Denne eierposten gir selskapet en markedsandel innenfor det kommersielle fjernsynsmarkedet på 18 prosent. Svenske MTG eier hele TV3 og har en tilsvarende markedsandel på 11 prosent. Den klart største andelen av det kommersielle fjernsynsmarkedet har TV 2. 53 prosent tilfaller kanalen, noe som gir hver av de tre eierne, Schibsted, Egmont og A-pressen, en andel på 17,67 prosent av markedet.

Fig. 8. TV-eiernes markedsandeler

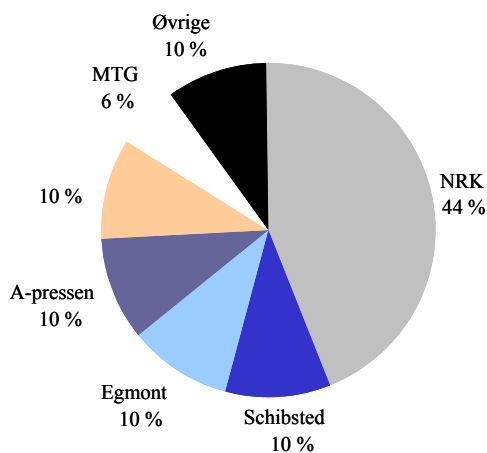
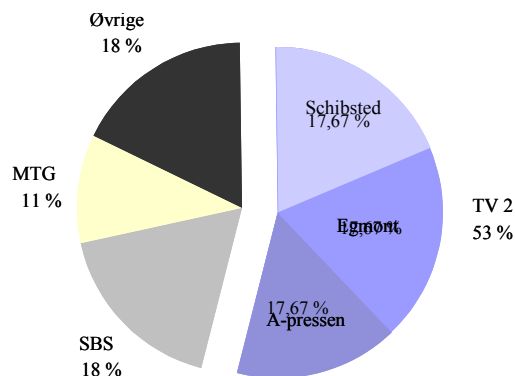

Fig. 9. Markedsandeler for TV-eierne eksklusiv NRK

Lokalfjernsynskanalerne har alt i alt en lav oppslutning. Tall fra TNS-Gallup viser at lokalfjernsyn i snitt har en seeropplutning på omtrent to prosent, altså under NRK2s oppslutning.

Landet er delt inn i 29 regionale konsesjonsområder for lokal-TV og det er sendinger i 25 av dem. De store eierne er godt representert gjennom både direkte og indirekte eierskap. Schibsted er indirekte inne i fem stasjoner, mens A-pressen og Orkla er inne enten direkte eller indirekte i henholdsvis syv og seks stasjoner.

1.2 Øvrige endringer i 2004

Det har vært ingen eller små endringer i eierstrukturen til de tre store mediekonsernene i Norge. For Schibsted og Orklas vedkommende har enkelte investeringsfond og finansselskaper kjøpt seg opp og ned gjennom 2004. Bortsett fra Blommenholm Industrier i Schibsted og Folketrygdfondet i Orkla ASA, er det for tiden ingen eiere som eier over ti prosent i de to konsernene. A-pressen er fortsatt eid av Telenor, Fritt Ord og Landsorganisasjonen LO.

I 2004 har det funnet sted en rekke oppkjøp innen lokalradio og nyhetstjenester på Internett. A-pressen har kjøpt opp seks⁴ og Orkla⁵ tre lokalradioer i løpet av året. I tillegg har Orkla kjøpt opp Riksnytt som er den største leverandøren av nyhetsbulletiner til lokalradioer i Norge. Oppkjøpene synes å knyttes til lokale mediehus som ofte består av en regionsavis eller stor lokalavis, lokalradio, nettside og i enkelte tilfeller en lokal fjernsynsstasjon. Et eksempel er Mediehuset Nordmøre som eies av A-pressen, og som i løpet av året har underlagt seg de tre lokalradioene Radio Hemne, Kristiansund Nærradio og 1 FM Kristiansund. Fra før er lokalavisene Aura Avis, Opdalningen og Tidens Krav tilsluttet dette mediehuset.

En liknende utvikling finner vi innen elektroniske medier. Her har blant annet Orkla og Norsk Aller kjøpt opp flere populære portaler og nettsteder i løpet av året. Synergieffekter og posisjonering overfor annonsører er vanlige begrunnelser for slike oppkjøp. Det å ha en portefølje av ulike medietyper synes altså å stå sentralt blant de store eierne.

Av andre oppkjøp i aviser som er verd å nevne, kjøpte Sparebanken Vest seg opp til 9,6 prosent i Bergens Tidende i februar 2004. Schibsted kjøpte i mai en liten aksjepost i Harstad Tidende Gruppen, og passerte med dette femtiprosentsgrensen som gir konsernet kontroll i selskapet. Videre kjøpte A-pressen-eide Finnmark Dagblad den samiskspråklige avisen Min Aigi i desember.

---

⁴ Disse er Kanal1 Elverum, Kristiansund Nærradio, Radio Hemne, 1FM Kristiansund, Radio Hammerfest og Radio Narvik

⁵ Disse er P5 Solungen, Radio 3 Sarpsborg og 1FM Molde

2. Saker etter medieeierskapsloven

2.1 Tilsyn

Eierskapstilsynet gjennomførte 45 vurderinger av erverv i 2003. Tilsynet blir gjort kjent med oppkjøp gjennom oppslag i mediene, gjennom direkte kontakt med mediebransjen og gjennom søknad om forhåndsklarering av erverv. På denne måten registrerer tilsynet de aller fleste ervervene, selv om noen oppkjøp som involverer mindre aksjeposter i enkelte tilfelle kan være vanskelige å fange opp.

2.2 Ervervs- og forhåndsklareringsaker i 2004

Eierskapstilsynet behandlet fire ervervsaker og seks forhåndsklareringsaker i 2004.

Ervervsaker

- A-pressen ASA inngikk fra 10. juni til 5. desember 2003 opsjonsavtaler med 13 aksjonærer i Halden Arbeiderblad AS. Styret i Halden Arbeiderblad hevdet at disse avtalene etter vedtektene utløste en rett til forkjøp. Styret fordelte derfor disse aksjene til de aksjonærene som ikke hadde signert avtaler med A-pressen. Eierskapstilsynet tok allerede i 2003 fatt på vurdering av disse avtalene etter medieeierskapsloven, og kom da til at avtalene var å regne som erverv etter medieeierskapsloven. Tvistesaken er for tiden til behandling i rettsapparatet, men skal A-pressen vinne fram med sin påstand og få kontroll i Halden Arbeiderblad, vil en slik tildeling kunne defineres som et nytt erverv og danne grunnlag for en ny sak etter medieeierskapsloven. Eierskapstilsynet vedtok derfor 3. mars 2004 å ikke gripe inn på dette stadiet.
- Haugesunds Avis kjøpte 28. mai 2004 opp 49 prosent av aksjene i Lokalavisen Karmsund på Karmøy. Tilsynet kom til at ervervet falt utenfor medieeierskapsloven siden Lokalavisen Karmsund ikke kunne regnes som avis på grunn av for lav utgivelsesfrekvens.
- Tilsynet valgte i februar 2004 ut fra opplysningene som framkom å ikke gå videre med Drammens Tidende AS' oppkjøp i Svelviksposten 31. desember 2003, selv om Drammens Tidende AS styrket en allerede betydelig eierposisjon i det lokale markedet. Det lave opplagstallet og utgivelsesfrekvensen, det lave innbyggertallet i kommunen og det svært begrensede området som ble berørt av oppkjøpet, ble lagt til grunn som argumenter mot inngrep. I tillegg hadde de to avisene allerede inngått meget omfattende samarbeidsavtaler. Avtalekonstruksjonen sikret meget tette bindinger mellom de to avisene, uavhengig av overføringen av aksjene som fant sted.
- Den 5. oktober 2004 kjøpte Bergens Tidende AS 54,5 prosent av aksjene i Askøyværingen AS og 60 prosent av aksjene i Fanaposten AS. Bergens Tidende eide fra før 40 prosent av aksjene i begge foretak og oppnådde således en eierandel på henholdsvis 94,5 prosent i Askøyværingen og 100 prosent av aksjene i Fanaposten. Vedtak i saken ble først gjort 9. februar 2005. Tilsynet kom etter en nærmere vurdering til at ervervet ikke førte til at Bergens Tidende ville få en betydelig eierstilling på regionalt plan.

Forhåndsklareringer

- JærRadioGruppen AS søkte i desember 2003 om forhåndsklarering av overdragelse av 50 prosent av aksjene i JærRadioGruppen AS fra Herman Skretting AS til A-pressen ASA. Selskapet eier et lokalradionettverk med eierandeler i 17 lokalradioer rundt i landet. Lokalradionettverket har over 500 000 lyttere hver uke og er med dette den største lokalradiogrupper i Norge. Tilsynet kom til at overdragelsen var uproblematisk i 16 av 17 områder. Mediesituasjonen i Grenland skilte seg imidlertid ut fra de andre områdene ved at A-pressen hadde sterke eierinteresser i både presse og kringkasting i dette området. På den bakgrunnen kunne ikke tilsynet gi forhåndsklarering av avtalen, og gjorde vedtak om dette tidlig i 2004.
- Jæren Avis AS søkte om forhåndsklarering av erverv av 100 prosent av aksjene i lokalavisen Gjesdalbuen. Eierskapstilsynet ga Jæren Avis AS forhåndsklarering av dette ervervet i brev av 14. mai 2004. I vurderingen la Eierskapstilsynet vekt på at det i nedslagsfeltet til Gjesdalbuen finnes en rekke andre alternative medier med ulike eiere. Det samlede mediebildet endres ikke vesentlig av ervervet.
- 18. juni 2004 søkte NRJ Norge AS om forhåndsklarering til å erverve samtlige aksjer i Radio Melodi AS og Radio Classic AS som begge driver Klem FM-radiostasjoner. I sitt vedtaksbrev la Eierskapstilsynet vekt på at NRJ Norge AS etter ervervet kun ville ha en moderat markedsandel i radiomarkedet, og NRJ ville ikke oppnå en betydelig eierstilling verken lokalt eller nasjonalt slik det forstås i medieeierskapsloven. På denne bakgrunnen fikk NRJ Norge forhåndsklarering av ervervet.
- Broadcast Norge AS fikk 29. juni 2004 forhåndsklarering til å erverve de resterende aksjene i TVNorge AS fra TV 2 AS. Begrunnelsen for vedtaket var at verken Broadcast Norge AS eller selskapets eier, SBS Broadcasting S.A., kan anses å få en betydelig eierstilling i det norske TV-markedet eller i det samlede norske mediemarked, og at selskapene allerede hadde kontrollen i TV-kanalen.
- Finnmark Dagblad AS søkte 6. desember 2004 om forhåndsklarering for å kjøpe en majoritetsaksjepost på 79,4 prosent i selskapet som eier konsesjon og driver radiostasjonen Radio Hammerfest, Media Service AS. Finnmark Dagblad overtar eierandelene fra Radio Nordkapp AL, som fortsetter å eie 14 aksjer. Radio Hammerfest var ikke i drift i det ervervet ble gjennomført. Eierskapstilsynet gav Finnmark Dagblad AS forhåndsklarering av ervervet 20. desember 2004.
- Finnmark Dagblad AS søkte 15. desember 2004 om forhåndsklarering for å kjøpe seg opp fra en andel på 44,46 prosent til en andel på 55,75 prosent i Min Aigi AS. Tilsynet kom til at Finnmark Dagblads erverv av aksjer i Min Aigi kun førte til en marginal økning i A-pressens eierstilling regionalt, når både Finnmark eller Nord-Norge ble regnet som region. Vedtaket om å gi Finnmark Dagblad forhåndsklarering for erverv i Min Aigi ble gjort 17. januar 2005.

3. Virksomheten ellers i 2004

3.1 Sammenslåing av tilsyn

Tilsynet har etter at forslaget om sammenslåing og flytting ble endelig vedtatt, vært aktivt med på koordinering og planlegging i arbeidet rundt opprettelsen av det nye Medietilsynet som ble en realitet 1. januar 2005. En betydelig del av ressursbruken i tilsynet gikk til arbeid med sammenslåingsprosessen.

3.2 Uttalelser

Eierskapstilsynet avgav flere høringsuttalelser til eksterne organ i løpet av 2004.

- Tilsynet avgav høringsuttalelse til Kultur- og kirkedepartementet om forslag til endringer av medieeierskapsloven. Tilsynet var gjennomgående positiv til endringsforslagene i høringsnotatet, men var kritiske til å heve nasjonal regulering fra 33 til 40 prosent. Tilsynet støttet videre forslaget til multimedie- og regional regulering. I tillegg til høringsuttalelsen gav tilsynet bred bistand til departementet i lovendringsprosessen. Loven ble endret ved lov av 17. desember 2004 og trådte i kraft 1. januar 2005, med unntak av § 11 i endringsloven.
- I forbindelse med høringsuttalelse til Kultur- og kirkedepartementet om endringer i ny kringkastingslov, kom tilsynet med synspunkter på momenter som medienøytral lovgivning, tilsynsmyndighetens kompetanse og nye sanksjonsformer som bør vurderes i forhold til ny kringkastingslov.
- Eierskapstilsynet deltok også i en høringsuttalelse til Kultur- og kirkedepartementet angående endringer av forskriftene til kringkastingsloven. Tilsynet vektla betydningen at registreringsplikten også måtte omfatte aktører som ikke ble fanget opp av medieeierskapsloven og at forskriftsendringene ikke utilsiktet måtte føre til økt eierkonsentrasjon innen lokalkringkasting.

3.3 Rapporter

Eierskapstilsynet utarbeider rapporter som ledd i informasjonsarbeid om eierforhold og mediemangfold. Tilsynet ønsker også å gjøre rapportene mest mulig tilgjengelige ved å legge dem ut på tilsynets nettsted. På grunn av sammenslåingsprosessen har det vært naturlig å vie færre ressurser til rapportarbeidet i 2004. I forbindelse med sammenslåingen er imidlertid en rekke rapporter utarbeidet for intern bruk i denne prosessen.

Tilsynets direktør gav i foredraget *Regulatory Challenges of Transnational Media Concentration* en presentasjon av ulike implikasjoner og utfordringer knyttet til overnasjonal mediekonsentrasjon. Foredraget ble holdt i Istanbul for The European Platform of Regulatory Authorities (EPRA).

I et europarådsseminar om mediepolitikk i Sofia redegjorde tilsynets direktør for de norske erfaringene med konsesjonstildeling og registrering av kringkastere i foredragene "Licensing versus registration", og "Regulatory powers of regulatory authorities".

I forbindelse med Eierskapstilsynets informasjonsarbeid om eierforhold og mediemangfold har også ansatte i tilsynet holdt innledning for diskusjonsgruppen for telekommunikasjonsrett.

Tilsynet driver også aktiv kunnskapsbygging for å kunne holde tritt med mediefeltet, og utarbeider interne utredninger med denne hensikten. I samarbeid med presseforsker Sigurd Høst ved Institutt for Journalistikk gjorde Eierskapstilsynet og Høst en nærmere avklaring av avisbegrepet og foretok konkrete revurderinger av hvilke publikasjoner som kan regnes som aviser. I det alt vesentlige er nå tilsynet og Høst kommet fram til en felles definisjon og forståelse av avisbegrepet.

3.4 Medieregisteret

Eierskapstilsynet fulgte opp utvikling av Medieregisteret, som er holdt oppdatert gjennom året. Tilsynet mottok flere positive tilbakemeldinger på tjenesten, men også ønsker om forbedringer. Tilsynet ønsker å videreutvikle Medieregisterets rolle i det nye Medietilsynet, både med tanke på funksjonalitet og brukervennlighet.

3.5 Internasjonal utvikling

På det internasjonale området var tilsynet med på arbeidet i EPRA, den europeiske organisasjonen for myndighetsorganer på kringkastingsområdet. Tilsynets direktør deltok i et arbeid med mediemangfold under Europarådet, som resulterte i rapporten "Transnational Media Concentration in Europe".

Videre gjennomførte tilsynet i januar 2004 en studietur til sin nederlandske søsterorganisasjon Commissariaat voor de Media.

4. Organisasjon

4.1 Ansatte

Det var i 2004 seks ansatte i Eierskapstilsynet: direktør, underdirektør, tre rådgivere og én konsulent. Tilsynet har et tverrfaglig miljø med god kompetanse innen medievitenskap, juss og økonomi. Alle ansatte tar del i det faglige arbeidet i tilsynet.

4.2 Regnskap og økonomi

Eierskapstilsynet fikk for 2004 en tildelt bevilgning på kr 4 400 000. Med overføring fra 2003 på kr 115 000 hadde tilsynet en samlet tildeling for året på kr 4 515 000.

Samlede utgifter for 2004 var på kr 4 248 303.

Forbruket fordelte seg slik

Forbruk i alt: 4 248 303

Av dette:

- Lønn mm 2 726 703

- varer og tjenester 1 521 596

Statens filmtilsyn

1. Innledning

Året 2004 ble i stor grad preget av arbeidet med etablering av det nye Medietilsynet. Det har vært utført utredninger på en rekke områder som har vært avgjørende for at den nye institusjonen skulle fungere som en enhet per 1.1.2005. Etter at vedtaket om flytting var en realitet, har institusjonen vært gjennom en periode preget av usikkerhet og frustrasjon. Konkretiseringen av flyttetidspunktet, nytt bygg samt utsiktene til at det nye tilsynet kan bli en utfordrende og spennende arbeidsplass, har gjort at de ansatte nå ser på framtiden med en betinget optimisme.

I 2003 ble det nedsatt arbeidsgrupper i forbindelse med organisasjonsutvikling, lokalisering og valg av bygg samt kartlegging av behovet for IKT-løsninger, arkiver, registre og annen infrastruktur. Disse leverte sine innstillinger dette vårhalvåret. Nye grupper ble nedsatt for videre arbeid med utforming av nybygg, finne praktiske løsninger knyttet til mellomperioden, hvor tilsynets tre enheter er lokalisert på forskjellige steder, samt forberede den nye organisasjonen etter sammenflytting har funnet sted.

Filmtilsynet har for øvrig etter beste evne, fylt de funksjoner som er tillagt institusjonen i henhold til lov om film og videogram og de oppgavene som er pålagt institusjonen i tildelingsbrevet, herunder nevnes arbeidet med vår hjemmeside på Intranett, avslutningen av SAFT-prosjektet - som delvis er EU-finansiert, oppstartning av et nytt tilsvarende EU-prosjekt: NONO og AWAREU, deltagelse i det internasjonale samarbeidet vedrørende alders- og innholdsmerking av dataspill (PEGI) og tildeling av tilskudd til tiltak mot vold i bildemediene. Videre har det vært arbeidet med ny forskrift i forbindelse med elektronisk omsetning av videogram, samt videreføring av arbeidet med omlegging av vårt gamle sensurregister til søkbare data. Dette arbeidet regnes sluttført i 2005, og da vil samtlige kinofilmer vist i Norge fra 1913 til i dag være søkbare på våre nettsider.

I vår rapportserie er det i år utkommet to nye publikasjoner: "Medieregulering og foreldre" og "Videovold". I forbindelse med konvergensutredningen er det ferdigstilt en rapport om E-kino.

Det er i tillegg gjennomført en undersøkelse hvor filmtilsynet har sett på filmdistributørenes forventninger til aldersgrense og egnethet i forhold til de grensene og anbefalinger filmene deres reelt har fått.

Arbeidet med videreutvikling av våre forvaltningssystemer, IKT-løsninger og administrative systemer videreføres. Det samme gjelder informasjonsarbeidet.

De lovpålagte oppgavene er fortsatt institusjonens primære aktivitet. Antall filmer til vurdering er økt noe i forhold til fjoråret. Når det gjelder registrering av videogrammer, var økningen betydelig. Det brukes store ressurser på dette arbeidet både i fag- og administrasjonsavdelingen.

Klagenemnda for film og video har dette året kun hatt én sak. I den saken ble filmtilsynets vedtak opphevet og filmen fikk en lavere aldersgrense. Det var for øvrig dissens i nemnda.

Det var ved utgangen av året 16,3 faste stillinger i institusjonen samt én fast knyttet til filmtilsynet i bistilling som filmsakkyndig. I tillegg er to personer ansatt på del- og fulltid knyttet til NONO- og AWAREU-prosjektet. To personer er innleid på deltid for å overføre

de gamle sensurkortene til vårt dataregister. Det er for øvrig blitt innleid vikar i forbindelse med langtidssykemelding.

Filmtilsynet hadde i 2004 driftsutgifter på kr 12 418 657 inklusive arbeidsgiveravgift og andel av pensjonsinnskudd, mens bevilgninger og andre disponible midler utgjorde til sammen kr 13 410 058. Det ble delt ut kr 1 995 500 i forbindelse med tiltak mot vold i bildemediene. De samlede gebyrinntekter for film og videogram under kap 3334, post 70 ble kr 25 514 646 i 2004.

Statens filmtilsyn har ut fra de foreliggende forutsetninger og betingelser svart på departementets målformuleringer, jf. tildelingsbrevet for 2004, med et mindreforbruk på kr 991 401 som er søkt overført til Medietilsynet og 2005. Det er viktig at en del av disse midlene øremerkes arbeidet med overføringen av vårt gamle filmregister til søkbare data. Dette arbeidet bør være avsluttet i løpet av 2005. Mindreforbruket har sammenheng med lav prosjektaktivitet til fordel for tiltak i forbindelse med utflyttingsvedtaket. I tillegg har det vært noe langtidssykefravær i institusjonen.

2. Resultater 2004

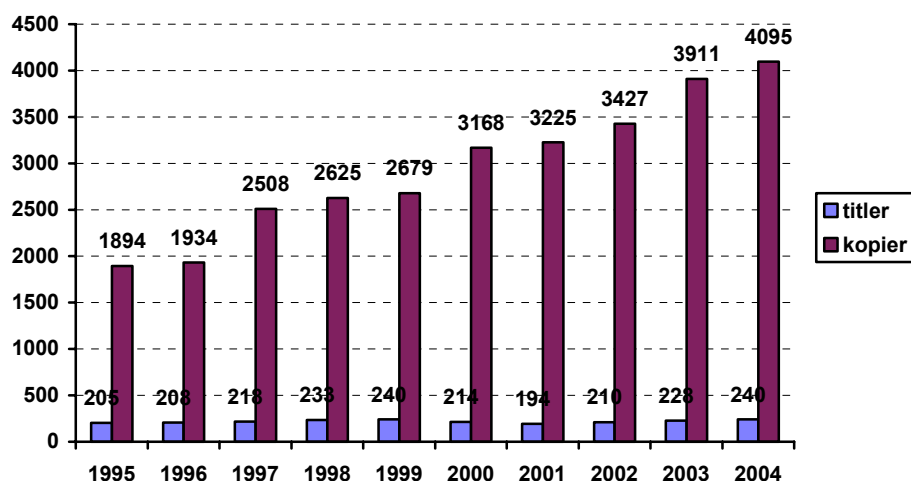
2.1 Oppgaver som er tillagt institusjonen i henhold til lov om film og videogram

Vurdering av film som skal vises i næring

Visning i næring betyr i praksis vanlig kinovisning. I dag er det ca. 10 filmdistributører som leverer film til de norske kinoene. Før filmer kan distribueres i det norske markedet, blir de vurdert og registrert av Statens filmtilsyn. Fra 2005 blir dette gjort i Medietilsynet.

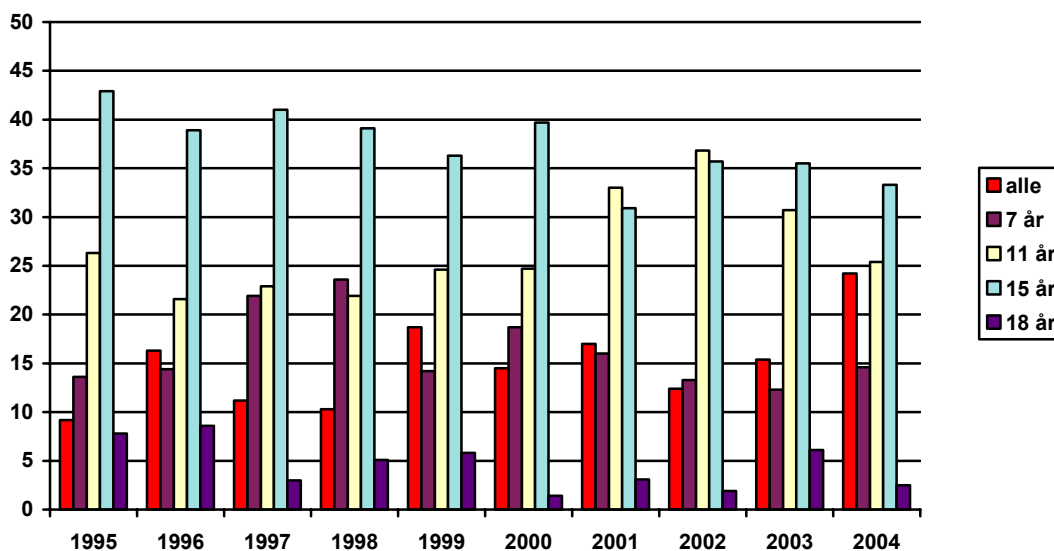
I tidsrommet 1975-87 lå antall vurderte langfilmer per år mellom 260 og 300. Deretter kom en periode hvor antallet sank. Fra 1995 har det igjen vært en viss økning. I tiden før 1987 var det forholdsvis få kopier av samme tittel, i gjennomsnitt 1-2 kopier per tittel. Mens det ble færre filmtitler, øket antallet kopier. I 2004 lå gjennomsnittet på 17 kopier per tittel, mens en film som Shrek 2 kom i hele 123 kopier, noe som er det høyeste som er notert.

Figur 1 Vurderte filmer fordelt på titler og kopier. Antall

I 2004 ble det registrert 240 langfilmtitler, 26 kortfilmtitler og 265 trailere i Statens filmtilsyn. Det ble totalt registrert 4 095 kopier langfilm, 47 kopier kortfilm og 17 187 kopier trailere.

Figur 2 Andel filmer fordelt på aldersgrenser. I prosent

Figur 3 Langfilmer fordelt etter alder. Antall

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Alle	45	31	33	26	35	58
7 år	34	40	31	27	28	35
11 år	59	55	64	77	70	61
15 år	87	85	60	75	81	80
18 år	14	3	6	4	14	6

Fordelingen på aldersgrenser viser seg å være ganske stabil fra et år til et annet over en ganske lang periode. At fordelingen er så vidt stabil, er nok delvis en gjenspeiling av de store filmprodusentenes hensyntagen til kinopublikum og marked, men også av den norske repertoarpolitikken. Utslagene fra år til år vil for en stor grad være tilfeldige fluktuasjoner, avhengig av hva som produseres og hva de norske distributørene tar inn. I et større tidsperspektiv kan man konstatere at grensene for hva som tillates for hvert alderstrinn endres. Dette har sammenheng med samfunnsutviklingen og hva som synes å være akseptabelt til enhver tid, kombinert med forskningen om hva som kan anses skadelig for barn og unge mennesker.

Vurdering av videogrammer som skal omsettes i næring

Det er ikke påbud om forhåndskontroll av videogrammer. Distributør står ansvarlig for at innholdet ikke er i strid med straffelovens aktuelle bestemmelser, §§ 204 og 382. Videre skal distributøren merke videogrammet med anbefalt aldersgrense.

Medietilsynet kan pålegge en distributør å sende inn et videogram for vurdering før søknad om registrering behandles. I 2004 ble 32 videogrammer vurdert: to av disse ble

forbudt med hjemmel i § 382. En av disse vurderingene var en aldersgrensevurdering av en kinoreklame, som fikk en anbefalt 15-årsgrense.

2.2 Bidra til en kunnskapsbasert mediepolitikk

Rapportserien

Statens filmtilsyn har siden 1998 utgitt rapporter, hovedsakelig skrevet av eksterne forskere. Flere av disse rapportene bygger på prosjekter som opprinnelig er finansierte over tiskuddsmidlene. I 2004 ble det publisert 2 rapporter i denne serien, noe som samsvarer med publiseringsmålene per år.

Rapport 1/2004 Medieregulering og foreldre

Rapporten som er skrevet av Faltin Karlsen og Trine Syvertsen, er basert på et forskningsprosjekt utført ved Universitetet i Oslo. Rapporten tar for seg foreldres holdninger til ulike typer innhold i mediene, og deres synspunkt på forskjellige former for innholdsregulering. Rapporten er finansiert av tilskuddsmidlene og har også mottatt bidrag fra KKD og Statens medieforvaltning. Den ble oversatt til engelsk høsten 2004 på oppfordring fra medieforvaltningen, og distribuert til de internasjonale samarbeidspartnerne i EPRA.

Rapport 2/2004 Videovold

Regulering av videomediet 1980-2004, av Marte Smith-Isaksen og Vegard Higrav, er basert på to hovedoppgaver levert ved Universitetet i Oslo. Rapporten tar for seg debatten omkring videovolden fra 1980, og viser hva slags tiltak myndighetene satt i verk for å kontrollere mediet video. Den gjør nøye rede for historiene til og de overveielser som ligger bak dagens videoregulering.

Aldersgrenseundersøkelse

Fra januar til juli 2004 gjennomførte filmtilsynet en aldersgrenseundersøkelse blant filmdebutantene. Hensikten var å kartlegge deres syn på aldersgrenser (§ 5) og egnethet (§ 5-1 i forskriften) på egne filmer, og sammenligne dette med filmtilsynets vurderinger og vedtak - hvilke alderstrinn som ev. skiller seg ut og hvordan bransjen oppfatter egnethetsvurderingen.

Åtte av de største distributørene var med. Data ble innhentet ved at de leverte eget skjema sammen med registreringskjemaet for kinofilm, der de satt opp hvilken aldersgrense de mente den spesifikke filmen burde ha, samt egnethet.

51 filmer ble innrapportert i perioden, noe som tilsvarer om lag 23 prosent av antall filmvurderinger på ett år. Undersøkelsen er fortsatt ikke publisert, så vi skal her kun referere hovedtrekkene.

Funn: Stort sett fant vi stor enighet om fastsetting av aldersgrensene (på 76,5 prosent av filmene var filmtilsynet og bransjen enige), det var mest uenighet på film som svinger mellom 11- og 15-årsgrensen (da særlig mainstream underholdningsfilm med voldsproblematikk), filmbyråene er kanskje noe mer restriktive enn filmtilsynet på en del

voksentematikk (satt 11-årsgrense på film som fikk tillatt for alle), stor uenighet på egnethetsvurderingen (på 65 prosent av filmene var man uenig, noe som i stor grad skyldes om man bør kunne sette egnethet *ungdom* på 15-årsfilmer eller ikke).

PEGI: Klassifisering og merking av dataspill

Den felles europeiske PEGI-merkingen av dataspill med aldersgrenser og innholdssymboler trådte i kraft i april 2003. Ordningen ble fasett inn i løpet av 2003 og 2004 og erstattet tidligere merkeordninger. Ved slutten av 2004 har de nye merkene overtatt så godt som fullstendig.

Ordningen har fått nær 100 % oppslutning i den europeiske spillbransjen, og alle de store aktørene – som Electronic Arts, Microsoft, Nintendo og Sony – støtter den helhørdt. Også de aller fleste mindre aktørene deltar, og 323 kodere i 120 selskaper i 21 land merker nå spill i henhold til systemet. PEGI-systemet har aldersgrensene 3, 7, 12, 16 og 18 år, samt symboler som angir bakgrunnen for aldersgrensen; hovedsakelig voldsinnhold.

Statens filmtilsyn deltok sammen med KKD i arbeidsgruppen som utarbeidet de felles europeiske reglene for spill. Ordningen fikk politisk støtte fra departementet, og filmtilsynet har fra 2003 hatt ansvaret for det praktiske arbeidet med ordningen. For tiden leder Dag Asbjørnsen fra filmtilsynet det europeiske "Advisory Board" der representanter fra myndigheter og uavhengige organisasjoner fra en rekke europeiske land er representert. PEGI er en selvreguleringsordning, og spillbransjen mottar råd om hvordan ordningen skal tilpasses nye teknologiske, politiske og markedsmessige utfordringer. De endelige beslutninger fattes av styret i den europeiske spillbransjeforeningen ISFE.

Per 1. desember 2004 var 2 584 dataspill merket med PEGI-symboler og aldersgrenser. Oversikten over aldersgrenser viser at nær halvparten av spillene er merket "3+", som indikerer at de ikke inneholder noe kontroversielt materiale. Oversikten over kategoriene er slik:

Aldersgrense	Antall	Prosentandel
3+	1219	47 %
7+	227	9 %
12+	720	28 %
16+	347	13 %
18+	71	3 %
Total	2584	100 %

Kriteriene er temmelig strenge etter norske forhold. Blant annet slår man hardere ned på nakenhet og banning enn vi tradisjonelt gjør i Norge. Oversiktene viser at det likevel er en relativt liten andel av spillene som har kontroversielt innhold.

Utredning om videogramgebyr for KKD

Etter henvendelse fra KKD i mai 2004, gjorde filmtilsynet en undersøkelse vedrørende størrelsen på registreringsgebyret for videogram. Brevet fra KKD var utløst av en henvendelse fra Norsk videogramforening. Utredningen viste at gebyret forsvarlig kunne reduseres til kr 0,70. Underveis i vurderingen hadde vi møte med Norsk videogramforening og Film og Kino. Begge instanser hadde som utgangspunkt at gebyret var for høyt. Filmtilsynet oversendte til KKD forslag om kr 0,70 i juni 2004. Regjeringen foreslo senere samme gebyrsats, som så ble vedtatt av Stortinget i budsjettbehandlingen.

Skolebesøk

Som et bidrag til å øke barn og unges kunnskap om levende bilder, tilbyr Statens filmtilsyn klasser og grupper undervisning og informasjon innenfor områdene film, video og dataspill. Hovedtyngden av besøkende er elever i videregående skole. I 2004 hadde filmtilsynet besøk av tre grunnskoleklasser, 13 klasser fra videregående skoler og til sammen åtte klasser/grupper fra henholdsvis folkehøgskoler og høgskoler/universitet. I tillegg holdes en rekke foredrag og innlegg utenfor institusjonen.

Konferanser mv.

Filmtilsynet har i 2004 vært representert med to deltakere på filmfestivalen i Haugesund og Nordiske TV-dager i Bergen. To ansatte har deltatt på dataspillkonferansen i København. Videre var tilsynet representert på IDATE-konferansen i Montpellier, på IKT-konferanse samt Nordisk møte for kringkastingstilsynene i København. Vi deltok under planleggingen av den europeiske filmsensorkonferansen i Paris og stilte på denne med to representanter. Tilsynet var også med i jury-arbeidet for Amanduskonkurransen og deltok med foredrag i Lillehammer under festivalen.

Konvergensprosjektet

Arbeidet med sammenslåing av institusjonene har medført en høy arbeidsbelastning på deltagerne i prosjektet. Det er derfor blitt sterkt forsinket. Høsten 2004 ble prosjektet søkt reorganisert på en måte som står i forhold til de ressurser som er til rådighet. Det ble blant annet delt opp i flere avgrensede delprosjekter.

Fra ett av disse delprosjektene foreligger det en rapport som tar for seg elektronisk distribusjon av kinofilm ("Digital kino") og gjennomgår status og utviklingstendenser på området.

Prosjektet forventes å komme i gang for alvor våren 2005.

Notifisert forskrift om elektronisk omsetning av videogram

Som en del av konvergensoppdraget fra KKD, har filmtilsynet utviklet et regelverk for elektronisk omsetning av videogram. Filmtilsynets *Forskrift om merking ved elektronisk omsetning av videogram*, fastsatt av Statens filmtilsyn 17. desember 2002 med hjemmel i § 8-1 i Forskrift om film og videogram av 20. desember 1999 nr. 1515, trådte i kraft 1. januar 2003. Denne retter seg mot videodistributører i Norge som driver omsetning av såkalt "Video-On-Demand" via bredbånd, og forskriften gir nærmere regler om elektronisk merking av filmene. Kravene henger bl.a. sammen med et ønske om å beskytte barn og unge, ved at innholdet alltid skal merkes med aldersgrense.

Vinteren 2003-2004 ble denne forskriften om elektronisk omsetning av videogram notifisert gjennom ESA. Vi viser i denne sammenheng til brev fra EFTA Surveillance Authority (ESA) av 20. mai 2003, oversendt Statens filmtilsyn fra Nærings- og handelsdepartementet den 26. mai 2003. Bestemmelsene i forskriften faller inn under reglene for tekniske forskrifter, direktiv 98/34, jf. særlig utvidelsen dette fikk ved direktiv 98/48 om informasjonssamfunnstjenester. På denne bakgrunn fulgte Statens filmtilsyn opp prosedyren for notifisering av den ovennevnte forskrift.

Filmtilsynet reviderte forskriften før den ble sendt på EU-høring. Endringene innebar imidlertid ingen regulatoriske forandringer, men klargjorde bedre ansvarsdelingen mellom tilbyder av slike tjenester og den som har distributøransvaret for innholdet (videogrammet). Dette arbeidet ble gjennomført i løpet av høsten 2003. Den 3 måneders stillstandssperioden ("stand still period") var fastsatt til 19. mars 2004. Utkastet ble

formelt godkjent etter høringen. ESA hadde noen kommentarer angående en mulig tvetydighet i reglene, noe som bl.a. gikk på hvorvidt reglene ville gjelde aktører i utlandet som omsetter direkte til norske forbrukere. Filmtilsynet har etter en gjennomgang gjort regelverket helt klart på disse punkter. Ny forskrift ble vedtatt 27. desember 2004, kunngjort gjennom Lovdata og trådte i kraft 1. januar 2005.

2.3 Tilskudd til tiltak mot vold i bildemediene

Generelt

Kultur- og kirkedepartementet ga i 1998 Statens filmtilsyn ansvaret for forvaltningen av Tilskudd til tiltak mot vold i bildemediene på 2 mill. årlig. Retningslinjer ble fastsatt 23. september 1998 av departementet, sist revidert 9. juni 2002. For den interne forvaltning følges Interne retningslinjer fastsatt 17.11.98 av Statens filmtilsyn og de generelle regler i offentlighetsloven og forvaltningsloven i tillegg til Økonomireglementet for staten. Ordningens overordnede mål er å bidra til å redusere de mulige negative konsekvenser voldsskildringer i bildemediene kan ha både for enkeltindivid og samfunn.

Tilskudd blir gitt til:

1. tiltak som kan gi barn og unge et bedre grunnlag for en mer kritisk og bevisst mediebruk
2. tiltak som kan bidra til å redusere omfang og bruk av voldsskildringer i bildemediene
3. forskning som kan øke innsikten i barn og unges bruk og opplevelse av voldsskildringer i bildemediene samt voldsskildringenes rolle og betydning i det norske samfunn.

Satsingsområde 2004

Kultur- og kirkedepartementet fastsatte følgende prioriterte område for bruken av 2 mill. tilskuddsmidler i 2004, etter forslag fra filmtilsynet: "Tiltak som styrker undervisningen om audiovisuelle medier i grunnskolen.". Søknadsfrist var 6. oktober 2004.

Begrunnelsen for satsningsområdet var følgende: Et av hovedområdene for tilskudd til tiltak mot vold i bildemediene er styrking av barn og unges forståelse og kunnskap om levende bilder. Tilegnelse av kunnskap skjer gjennom læring og erfaring, og dette kan igjen danne grunnlaget for kritisk og bevisst mediebruk.

Grunnskolen har et bredt nedslagsfelt blant målgruppen, dvs. barn og unge mellom 6-15år. Allikevel er ikke mediekunnskap et eget fag i grunnskolen. Deler av faget angis kun som opplæringsmål innenfor læreplanene for andre fag i L-97, først og fremst Norsk og Kunst og håndverk. Opplæring og progresjon i mediefaget er derfor på mange måter avhengig av den enkelte lærer, og hans/hennes kompetanse og interesse for feltet.

Vi anså det derfor som viktig å tilrettelegge og motivere flere lærere til å bruke audiovisuelle medier i undervisningen. Både som et selvstendig fag, som f.eks. produsering/redigering av film eller filmanalyse, eller som del av undervisningen i andre fag, f.eks. sammenligne bok og film (adaptasjon), bruke film som informasjonskilde osv.

Av tiltak som kunne være av interesse var for eksempel kurs og midler beregnet på lærere i grunnskolen og videreutvikling av allerede eksisterende undervisningsmaterieell og distribusjon av dette.

Måloppnåelse

Tilskuddsordningen bygger på en antakelse om at voldsskildringer i bildemediene kan få negative konsekvenser for det enkelte menneske og for samfunnet som helhet. Det er altså konsekvensene man ønsker å gjøre noe med. For å bidra til dette, har myndighetene satt inn tiltak på tre områder: bevisstgjørende tiltak overfor barn og unge, bransjerettede tiltak for å minske voldsskildringene og forskning på emnet. Hvorvidt de tildelte midler på de ulike prosjekter bidrar til dette overordnede målet, er forståelig nok vanskelig å måle.

Ut fra de rapporter filmtilsynet har mottatt gjennom 2004, må vi kunne konkludere med at tilskuddene stort sett har ført til økt bevissthet hos de barn og unge som har deltatt i prosjekter eller vært målgruppe for opplysningsmaterialet som er produsert og tatt i bruk. Når det gjelder å minske voldsskildringene i bildemediene, kan vi vanskelig se at midlene har hatt noen synlig eller målbar effekt.

Satsingsområdet ser imidlertid ut til å ha hatt stor innflytelse på prosjektsøknadene dette året, ti av femten søknader ligger inn under satsingsområdet.

Tildelinger, klager og regnskap 2004

I løpet av 2004 kom det inn 22 søknader. Til sammen ble det søkt om 4,3 mill. kroner. Seks søkere fikk avslag og én søker trakk sin søknad. Ingen vedtak ble påklaget i 2004.

Følgende 15 søkere fikk tildelt støtte til nye prosjekter i 2004:

- Game Index AS, Informasjon om dataspill, gameXplore, 250 000
- Innsyn, undersøkelse om filmvurderinger, 200 000
- Vesterålen regionsråd, Laterna Magica, 30 000
- Lucid Film, kurs om 3D-animasjon, 100 000
- Moving Image, kurs for lærer om levende bilder, 150 000
- Institutt for medier og kommunikasjon, kurs for lærere, 150 000
- Informasjonskontoret for folkehøyskolene, Mottakerplakaten, 168 000
- Sandefjord kommune, den kulturelle skolesekken, kurs, 15 000
- Landslaget for medieundervisning, temanummer om animasjon, 107 000
- Norsk filminstitutt, seminar på Amandusfestivalen, 10 000
- Snøball film, I praksis: filmundervisning i grunnskolen, 225 000
- E6 Østfold medieverksted, med lyd som joystick, 245 500
- Vega media, film og video som ressurs i skolen, 20 000
- Barnevakten, oversetting og distribusjon av spillet "Missing", 95 000
- Samsen kulturhus, kurs for lærer om filmbruk i undervisningen, 150 000.

I tillegg ble det utbetalt restmidler på ett prosjekt.

Totalt ble det utbetalt kr 1 995 500 fra post 7800 til ulike tiltak, av disse var kr 1 915 500 til nye prosjekter i 2004. Dette betyr at kr 4 500 ikke ble benyttet til formålet.

Statens medieforvaltning

1. Oppgaver

De sentrale oppgavene for Statens medieforvaltning er å:

- tildele konsesjon til å etablere og drive lokalkringkasting og til senderanlegg for kringkasting
- tildele konsesjon til digital kringkasting
- registrere registreringspliktig kabel- og satellittkringkasting
- føre tilsyn med at lokalkringkastingsvirksomheten og annen kringkasting blir drevet etter forutsetningene
- føre tilsyn med at det ikke oppstår eierkonsentrasjoner som strider mot regelverket, jf. kapittel 7 i forskrift om kringkasting (regler opphevet fra juni 2004)
- føre tilsyn med overholdelse av allmennkringkastingsvilkår i kringkasting
- føre tilsyn med forbud og tidsregler for programtilbud som kan være til skade for barn og unge, herunder innhold i program som blir videreformidlet i kabel
- føre tilsyn med at kringkastingselskapene holder seg innenfor regelverket om reklame og sponing
- føre tilsyn med reglene for kabelsendinger, herunder abonnementsvalg og formidlingsplikt
- føre tilsyn med EØS-kravet om europeisk programdel med mer
- være klageorgan for NRK, Lisensavdelingen for klager på kringkastingslisensen
- administrere pressestøtten i tråd med gjeldende regelverk
- forvalte ordningen om tilskudd til lokalkringkastingsformål
- stille med sekretær for Stiftelsen Klar Tale
- gi råd til og utrede spørsmål på medieområdet for Kultur- og kirke departementet

2. Administrasjon

Statens medieforvaltning sysselsatte ved utgangen av 2004 18 personer med til sammen 17,4 årsverk. I tillegg kommer 0,6 årsverk til rengjøring. 2004 er det siste driftsåret for Statens medieforvaltning siden virksomheten fusjoneres med Statens filmtilsyn og Eierskapstilsynet til Medietilsynet fra 1. januar 2005. Virksomhetens leder Tom Thoresen, er tilsatt som direktør for det nye Medietilsynet.

Tom Thoresen ledet virksomheten fram til 15. juni 2004. Fra midten av juni gikk Thoresen over til å arbeide fulltid som direktør for Medietilsynet med ansvar for å etablere det nye tilsynet fra 1. januar 2005. Fra samme tidspunkt ble Sølvi Ellingsen utnevnt som direktør for virksomheten.

Virksomhetens tilsatte har gjennom 2004 deltatt aktivt i å etablere det nye Medietilsynet, blant annet ved å delta i ulike arbeidsgrupper knyttet til områdene organisasjon, IKT og valg av husvære for den nye virksomheten. Fusjonsarbeidet har vist seg å være

ressurskrevende, men virksomheten har i størst mulig grad forsøkt å sikre at fusjonsarbeidet ikke skal gå på bekostning av løpende og ordinære oppgaver.

Statens medieforvaltning er organisert i to fagavdelinger: Presse- og administrasjonsavdelingen og Kringkastingsavdelingen. Presse- og administrasjonsavdelingen består av åtte personer som arbeider med virksomhetens administrative oppgaver og administrasjon av pressestøtteordningene, inklusiv behandling av søknader om midler til anvendt medieforskning.

Kringkastingsavdelingen sysselsetter ni personer. Avdelingen behandler søknader om konsesjon til lokalkringkasting, satellittkringkasting og videresending av kringkasting. I tillegg fører avdelingen tilsyn med reklame og sponing etter regelverket om kringkasting. Avdelingen har også ansvaret for å behandle og tildele tilskudd til lokalkringkastingsformål.

Som i tidligere år, ytet virksomheten i 2004 sekretærbistand til Allmennkringkastingsrådet og Stiftelsen Klar Tale. Allmennkringkastingsrådet nedlegges fra 1. januar 2005, og rådets oppgaver vil fra samme tidspunkt inngå i Medietilsynets arbeidsoppgaver.

Statens medieforvaltning var i 2004 sekretariat for:

- Rådet for anvendt medieforskning
- Støtteutvalget for dagsaviser
- Støtteutvalget for minoritetsspråklige publikasjoner
- Fagutvalget for tilskudd til lokalkringkastingsformål

Virksomheten var også i 2004 representert på årsmøtene til bransjeorganisasjonene innenfor presse- og kringkastingsområdet. I tillegg har virksomheten deltatt på flere fagkonferanser i utlandet og møtt europeiske myndigheter innen medieområdet, eksempelvis gjennom møter i EPRA (European Platform of Regulatory).

Oversikt over økonomi i presse og kringkasting er for 2004 skilt ut i en separat rapport.

Regnskap

Drift

Post	Regnskap	Budsjett
011 Lønn og godtgjøringer	8 228 313	
012 Varer og tjenester	5 540 011	
Sum post 01 driftsutgifter	13 768 324	13 813 000

I regnskapet inngår utgifter knyttet til fusjonsarbeidet (1,1 millioner kroner) og midler til drift av Allmennkringkastingsrådet (350 000 kroner).

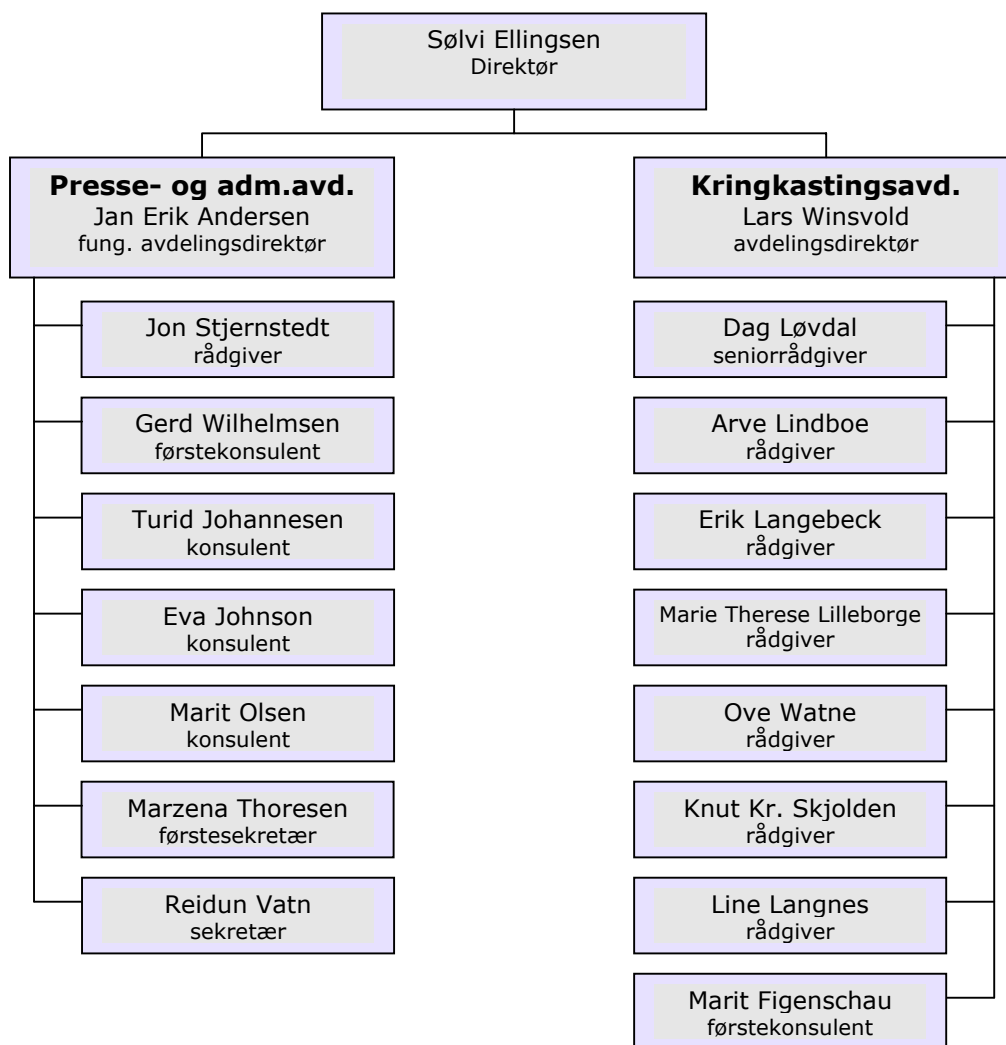
Tilskuddsordninger

Post	Regnskap	Budsjett
Pressestøtte	304 991 436	305 264 000
Lokalkringkastingsformål	12 737 382	13 400 000
Totale tilskuddsmidler	317 728 818	318 664 000

Restbeløpet for ordningen med tilskudd til lokalkringkastingsformål skyldes at en del av tildelte midler i 2004 sluttutbetales ved innlevering av rapport i 2005. Tilskuddsordningens restmidler er derfor overførbare til budsjettåret 2005.

For nærmere opplysninger om våre ulike støtteordninger viser vi til egen omtale i årsmeldingen.

Organisasjonskart per 31/12-04:

3. Kringkasting

3.1 Regelverk

Ansvar og oppgaver er knyttet til følgende lover og forskrifter:

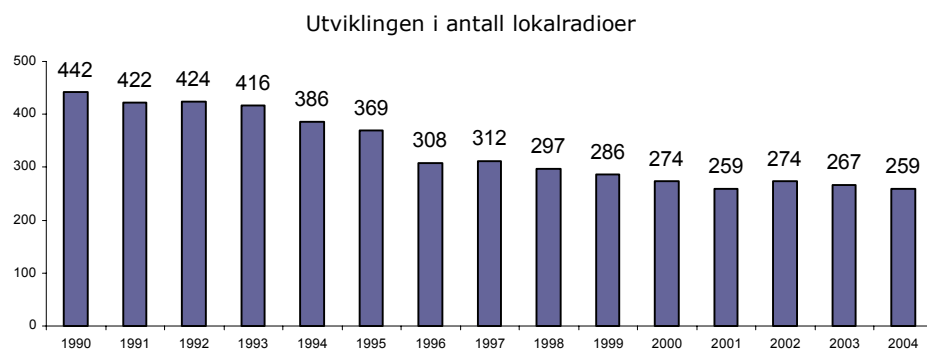
- Lov om kringkasting av 4. desember 1992
- Forskrift om kringkasting, fastsatt ved kgl.res. 28. februar 1997
- Forskrift om konsesjonsområder for lokalfjernsyn, fastsatt ved kgl.res. 25. august 1995
- Forskrift om lokalfjernsyn på NRK2s bakkesendere, fastsatt ved kgl.res. 22. november 1996
- Forskrift om konsesjonsområder for lokalradio, fastsatt av Statens medieforvaltning 10. oktober 2000
- Forskrift om tilskudd til lokalkringkastingsformål, fastsatt av Kulturdepartementet 7. september 2001
- Forskrift om fjernsynsmottakere, fastsatt av Norsk rikskringkasting 23. oktober 1980
- Retningslinjer for samsendinger i lokalradio, fastsatt av Statens medieforvaltning 2. september 1998

3.2 Lokalradio

Konsesjoner

Antall lokalradiokonsesjoner ved utgangen av 2004 var 259, mot 267 året før. Samlet er åtte konsesjoner slettet, vesentlig på grunn av at virksomheten er nedlagt. Det er ikke gitt nye konsesjoner i 2004, derimot er det mottatt en rekke enkelthenvendelser om muligheten for å starte lokalradio. Den største interessen er utvist fra aviser.

I løpet av 2004 er det behandlet en rekke enkeltsaker knyttet til oppfølging av de alminnelige konsesjonsvilkårene for lokalradio. I forbindelse med behandling av årsmelding fra lokalkringkastingskonsesjonærene, ble 36 lokalradiokonsesjonærer tildelt sanksjon i form av advarsel for ikke å ha levert årsmeldingen i tide. To av de åtte konsesjonene som ble slettet i 2004 har blitt slettet som følge av manglende årsmeldinger.

Konsesjonsområder

Ved utgangen av 2004 er landet inndelt i 148 konsesjonsområder for lokalradio. Områdene er fastsatt i forskrift. Til å begynne med omfattet konsesjonsområdene ofte bare én kommune. Etter hvert har det utviklet seg til at områdene har blitt større, og det vanlige nå er at konsesjonsområdene omfatter flere kommuner som hører sammen kulturelt og handelsmessig. I tillegg til de største byene er det først og fremst Nordland fylke hvor konsesjon i enkeltkommuner er mest utbredt.

I 2004 har Statens medieforvaltning endret 16 konsesjonsområder. Samtlige spørsmål om endringer i områdeinndelingen er initiert av lokalradiokonsesjonærer og gjelder i hovedsak ønsket om å innlemme en eller flere kommuner i lokalradiotomme områder i den aktuelle lokalradioens konsesjonsområde. Våre vedtak om områdejusteringer har med ett unntak ført til at konsesjonærene har fått utvidet sitt geografiske område.

Sendernett

Etter en nasjonal frekvensplan er det avsatt frekvenser til sendernett til hvert av konsesjonsområdene. Hvert sendernett kan bestå av fra én til over ti frekvenser for å gi en rimelig god dekning i konsesjonsområdet.

Enkelte konsesjonsområder for lokalradio har flere enn ett sendernett. Dette gjelder de største byområdene og noen få av de øvrige områdene, til sammen ti områder. Konsesjonene innehas som regel av radiokonsesjonærene i området enkeltvis eller i samarbeid. Den som tildeles konsesjon for sendernett i et område plikter å stille det til disposisjon for lokalradiokonsesjonærer i det samme området.

Konsesjon for opprettelse og drift av lokalradionett tildeles av Statens medieforvaltning og forutsetter bl.a. teknisk godkjenning av nettet og tillatelse til frekvensbruk (frekvenstillatelse) fra Post- og teletilsynet.

Opprettelse av sendernett etter kringkastingsloven (anleggskonsesjon) forutsettes å bli gitt etter samråd med Post- og teletilsynet. Statens medieforvaltning har tatt initiativ til å etablere faste retningslinjer for hvordan samordningen skal foregå i praksis. Så langt har det ikke vært etablert noen felles retningslinjer, under henvisning til behov for overordnede avklaringer av forståelsen av hvilke grenser den nye ekomloven gir. Ved utgangen av 2004 er det 150 konsesjoner til opprettelse og drift av sendernett for lokalradio. Det er ikke opprettet nye sendernett i 2004.

Lokalradiokjeder

Et dominerende utviklingstrekk de siste år er kjeder av lokalradioer med felles varemerke, musikkformat og identitet rettet mot yngre målgrupper. Det gjelder for det første selskap eller heleide datterselskap som har fått tildelt konsesjon i flere områder. Det er også radiokjeder som har oppstått ved at kjedeselskap kjøper seg inn som majoritetseier i flere radiostasjoner etter at lokale selskap har fått tildelt konsesjon. Radio 1 Norge, NRJ Norge, Power Hit Radio og Jærradioen framstår blant de største kjedene. Radio 1 er et heleiet selskap av det amerikanskdominerte SBS konsernet, og NRJ er et heleiet selskap av det franske mediekonsernet med samme navn. A-pressen kjøpte i 2004 50 % av aksjene i Jærradiogruppen.

Eierendringer

Statens medieforvaltning har i 2004 behandlet 19 saker om eierendringer. Dette er en liten nedgang fra året før. Ved endring av forskrift om kringkasting av 1. juli 2004, ble eierreguleringen fjernet fra den spesifikke reguleringen i kringkastingsregelverket.

Eierskapssaker har deretter blitt behandlet av Eierskapstilsynet i samsvar med bestemmelsene i medieeierskapsloven.

Av de 19 sakene var tre saker søknad om overdragelse av konsesjoner. Den mest omfattende gjaldt NRJ-konsernet og berørte radiostasjoner både i Oslo, Bergen og Trondheim.

Korttidskonsesjoner til lokalradio

Statens medieforvaltning kan gi konsesjon til tidsavgrenset lokalradiovirksomhet knyttet til spesielle lokale arrangementer og lignende som ikke dekkes av de vanlige radiostasjonene. Søknadene gjelder stort sett sendinger fra årlige lokale begivenheter og arrangementer av kulturell eller religiøs karakter. En forutsetning for korttidskonsesjon er at det finnes tilgjengelige frekvenser.

Det er innvilget åtte konsesjoner til tidsbegrenset lokalradiovirksomhet i 2004. Antallet er det samme som året før. Ingen søknader er avslått.

Utredning av nye rammevilkår for lokalradio

Statens medieforvaltning ledet en arbeidsgruppe som ble oppnevnt av Kultur- og kirke departementet for å utredet behovet for endringer i rammevilkårene for lokalradio. I arbeidsgruppen satt representanter fra Norsk Lokalradioforbund, Post- og teletilsynet og Statens medieforvaltning. Kjernen i mandatet var å vurdere prinsippene for inndelingen av konsesjonsområder, men også andre vilkår som henger sammen med områdevurderingene. Det er et mål at løsningene som foreslås skal lette overgangen til DAB-sendinger. Gruppen skal også kartlegge hvordan eventuelle endringer vil berøre ulike lokalradiotyper, herunder i forhold til hensyn som mangfold og konkurranse. Arbeidet ble startet januar 2004 og avsluttet med rapport fremlagt i 2005.

Statens medieforvaltning har ivaretatt sekretariatsfunksjonen for arbeidsgruppen.

3.3 Lokalfjernsyn

Allment bakkesendt lokalfjernsyn

Det er i alt 29 konsesjonsområder for allment bakkesendt lokalfjernsyn. I motsetning til lokalradio har konsesjonærene en enerett til bakkesendt allment lokalfjernsyn i sine områder.

Konsesjoner for allment bakkesendt lokalfjernsyn gjelder i syv år fra 1. januar 2003.

Det er nå i alt 23 konsesjonærer hvorav to har konsesjon i to områder. Det ble gitt én ny konsesjon i 2004. Konsesjonen ble gitt i Finnmark som erstatning for en konsesjonær som nedla virksomheten året før. Konsesjonsvedtaket er påklaget, og klagen er ikke ferdigbehandling. For øvrig har det ikke vært endringer i 2004.

Samarbeid og videresending

Etter kringkastingsforskriften § 7-6 er de lokale allmennfjernsynsstasjonene gitt anledning til å videresende fjernsynsprogram fra en satellittkanal. Forutsetningen er at det skal settes opp skriftlig avtale som skal godkjennes av Statens medieforvaltning. Avtalen skal inneholde særskilte bestemmelser om redaktøransvar, programutveksling,

kompetanseutvikling m.m. Bortsett fra TV Vestfold, TV Drammen, Asker og Bærum Lokal-TV, TV Follo og TV Nordvest deltar lokalfjernsynskonsesjonærene i TVNorge-samarbeidet. Det har ikke vært endringer i samarbeidsforholdene i 2004.

Lokalfjernsyn i kabelnett

Det ble i 2004 registrert ti nye fjernsynsselskaper med sendinger i kabelnett. Noen av disse har tidligere hatt konsesjon. Ved utgangen av året er det registrert til sammen 23 fjernsynsstasjoner i lokale kabelnett.

Lokalfjernsyn på NRK2s bakkesendere

Ordningen med lokalfjernsyn på NRK2s bakkenett er en mulighet for livssynsorganisasjoner og ideelle organisasjoner til å sende fjernsyn når NRK selv ikke benytter senderne. Sendingene skal ikke inneholde reklame. Ordningen startet i 1996 og gjelder for tre år av gangen. Den nåværende konsesjonsperioden går ut 31. desember 2005.

Det ble ikke gitt nye konsesjoner i 2004, og antallet konsesjoner er nå 14. Det samme som i 2003.

Eierendringer

Det er ikke registrert større eierendringer i lokalfjernsynsselskapene i 2004. Det er heller ikke behandlet saker om overføring av konsesjoner.

Ved endring av forskrift om kringkasting av 1. juli 2004 ble eierreguleringen fjernet fra den spesifikke reguleringen i kringkastingsregelverket. Eierskapssaker har deretter blitt behandlet av Eierskapstilsynet i samsvar med bestemmelsene i medieeierskapsloven.

3.4 Satellitkringkasting (radio og fjernsyn)

Det ble i 2004 registrert fire nye fjernsynskringkastere over satellitt. Ved årsskiftet var det registrert til sammen tolv.

Det ble registrert én satellittradio i 2004. Til sammen er det registrert én.

3.5 Digital kringkasting

Det riksdekkende nettet for digital radiokringkasting (DAB) er foreløpig utbygd til å dekke om lag 60 % av befolkningen, men antall mottakere er fortsatt lavt – ca. 6 000 mottakere til sammen ved årsskiftet. Salget tok seg imidlertid noe opp på slutten av året. NRK, Radio 2 Digital og P4 har tillatelser til å sende på riksnettet.

Statens medieforvaltning gav i 2003 Norkring AS midlertidig konsesjon til å etablere og drive et regionalt DAB-nett i Oslofjordområdet. Det er stilt vilkår om at det bare er NRKs sendinger som kan distribueres på nettet. Andre private aktører har vist stor interesse for å få tilgang til dette nettet, men det er foreløpig ikke gitt tillatelse til andre enn NRK.

Statens medieforvaltning har også mottatt henvendelser om tillatelse til å opprette regionale prøvenett for DAB i andre regioner.

Når det gjelder digitalt bakkenett for fjernsyn (DTT), forhandler Kultur- og kirkedepartementet og Samferdselsdepartementet med NTV (Norsk Televisjon) om konsesjonsvilkårene. NTV var eneste søker til nettet. Forhandlingene er ennå ikke slutført.

Begge satellittplattformene for fjernsyn (ViaSat og Canal Digital) er nå over på digital distribusjon. Det samme gjelder enkelte kabelselskap.

3.6 Videreformidling av kringkasting i kabelnett

Som tidligere har Statens medieforvaltning også i 2004 mottatt en rekke spørsmål om videresending i kabelnett. Mange av spørsmålsstillerne er henvist fra andre instanser og fra kabelselskapene. Ut over henvendelsene om abonnentvalg og formidlingsplikt, har det vært mange forbrukerrelaterte spørsmål som har ligget delvis utenfor vårt ansvarsområde.

Formidlingsplikt

Kabelnettene plikter å formidle fjernsynssendingene fra NRK(1 og 2), TV2 og allment bakkesendt lokalfjernsyn. De sendingene plikten gjelder skal være lett tilgjengelige for alle abonnenter i nettet.

Vi har mottatt få henvendelser om dette i 2004. Ett av spørsmålene har dreiet seg om betingelsene for videresending i digitaliserte nett.

Abbonentvalg i kabelnett

Kabelselskapene plikter å undersøke hvilke programkanaler abonnentflertallet ønsker formidlet i en felles programsammensetning. Regelverket setter ikke konkrete krav til måten å gjennomføre abonnentvalget på eller til hyppigheten for slike valg. I 2003 ble det gjennomført en landsdekkende undersøkelse hos abonnentene i alle kabelnettene eiet av UPC.

I etterkant av abonnementsvalget i UPCs kabelnett, mottok Statens medieforvaltning en stor mengde henvendelser med spørsmål/klager fra abonnenter. Det var 39 skriftlige klager. Statens medieforvaltning konkluderte med at det ikke forelå brudd på bestemmelsene i kringkastingsloven. Hjemmelsgrunnet var usikkert, både med hensyn til bestemmelsens materielle innhold og håndheving.

3.7 Videresending av kringkasting via privat omformer

Ordningen med videresending gjelder for områder der husstandene ikke kan motta kringkastingssendinger direkte med egen antenne. Manglende muligheter til å motta fjernsynssignaler i slike områder, såkalte "skyggeområder", skyldes oftest topografiske forhold. Ved utgangen av året er 71 konsesjoner til videresending av kringkasting via lokale omformere registrert hos Statens medieforvaltning. Dette er en økning på åtte fra året før.

3.8 Tilsyn med regelverket om reklame og sponning

Statens medieforvaltning er tilsynsmyndighet for reklame- og sponsereglene i kringkastingsloven og kringkastingsforskriften. Enkelte av reglene håndheves av andre statlige myndigheter. Det gjelder Forbrukerombudet mht. reglene som gjelder reklame rettet mot barn, og for øvrig respektive tilsynsmyndigheter ved brudd på reklameforbudet for tobakk, legemidler m.m.

Reklamereglene setter blant annet krav til hvilke program som kan avbrytes med reklame, mengde reklame, forbud mot skjult reklame og salgsfremmende produktomtale m.m. Sponsereglene setter forbud mot sponning av visse programtyper, sponsorplakatenes utforming, forbud mot omtale av sponsors produkter i programmet m.m. Brudd på reglene kan sanksjoneres med advarsel eller gebyrer.

Fjernsyn

Det er behandlet følgende saker i 2004:

NRK

- Tre sportssendinger er kontrollert, og det ble konstatert brudd på reglene om hvilke program som NRK kan motta tilskudd til. Det ble ilagt gebyr på kr 250 000.
- Det ble gjennomført kontroller av Vikinglotto- og Jokertrekninger. Det ble ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på sponsereglene.
- Etter klage vurderte Statens medieforvaltning selvpromotering av radiokanaler i NRKs fjernsynssendinger. Det ble ikke konstatert brudd på regelverket.
- Programmet "Melodi Grand Prix junior" ble kontrollert mot forbudet mot at næringsdrivende sponser barne- og ungdomsprogram, men det ble ikke funnet å være i strid med bestemmelsen.
- Programserien "Institusjonen" ble vurdert. Den var delvis finansiert av Sosial- og helsedepartementet. Det ble ikke konstatert brudd på regelverket.

TV2

Det er behandlet følgende saker i 2004:

- En mindre overskridelse av volumreglene ble konstatert. Saken ble avsluttet uten at sanksjon ble gitt.
- Det ble gjennomført kontroller av en serie barneprogram der Statens medieforvaltning ikke fant tilstrekkelig grunnlag for å forfølge saken.
- Presentasjon av SMS-tjenester i to forskjellige program ble kontrollert. Statens medieforvaltning konkluderte med at de var i strid med bestemmelsen om at reklame skal holdes atskilt fra programvirksomheten. Sanksjon ble ikke ilagt fordi sakene reiste prinsipielle spørsmål og det var behov for å avklare disse.
- En reklamekampanje for Sosial- og helsedirektoratet ble kontrollert i forhold til forbudet om politisk reklame. Saken blir avsluttet i 2005.

TVNorge

Følgende saker er behandlet 2004:

- Program som inneholdt SMS-tjenester ble vurdert. Det ble ilagt sanksjon i form av advarsel for manglende atskillelse av reklame.
- Programmet "71 grader Nord" der en SMS-tjeneste ble presentert, ble kontrollert. Det ble varslet sanksjon for manglende atskillelse av reklame. Saken avsluttes i 2005.
- En programserie der sponsors navn inngikk i programmets tittel ble kontrollert. Etter Statens medieforvaltnings vurdering var dette i strid med sponsereglene, og TV Norge ble tildelt sanksjon i form av advarsel.
- To saker om overskridelse av volumreglene vil bli avsluttet i 2005.

TV 3

Statens medieforvaltning har kontrollert TV 3 og tatt opp tre saker med Ofcom, den britiske reguleringsmyndigheten. To av sakene gjaldt realityserien "Bill.mrk. Bryllup", som etter Statens medieforvaltnings vurdering inneholdt salgsfremmende omtale av SMS-tjenester. Ofcom kom til samme konklusjon og gav TV 3 sanksjon i form av advarsel. Den tredje saken gjaldt også presentasjon av SMS-tjenester i "Robinson"-serien. Saken er avsluttet i 2005 uten sanksjon.

Lokalfjernsyn

Systematisert tilsyn med lokalfjernsyn har ikke vært prioritert i 2004.

Tre saker som ble initiert i 2003 ble ferdigbehandlet i 2004. Det ble ilagt tre gebyr for salgsfremmende omtale/skjult reklame.

Radio

P4 ble tildelt advarsel for ulovlig sponsoridentifisering i værmeldingene.

Tre lokalradioer er kontrollert i forhold til reklame- og sponseregler. Alle sendinger ble funnet i orden, og sanksjoner ble ikke ilagt.

3.9 Tilsyn med allmennkringkastingsforpliktelsene

Fra 1. januar 2004 er det Statens medieforvaltning som har ansvaret for å føre tilsyn med at programforpliktelsene til allmennkringkasterne overholdes, jf. pkt. 3.1.4. Det skal føres løpende tilsyn samt utarbeides en årlig evaluering på bakgrunn av selskapenes avlagte allmennkringkastingsregnskaper.

Tilsynet gjelder NRKs fjernsynskanaler NRK 1 og 2, TV 2, NRKs radiokanaler P1, P2 og Petre, P4 og Kanal 24.

I 2004 ble det reist sak mot Kanal 24 for mangelfull oppfyllelse av konsesjonsvilkårene med hensyn til nyhetsdekningen. Sanksjon i form av advarsel ble tildelt.

Kanal 24 ble også kontrollert med hensyn til konsesjonsvilkårenes krav om sending av barneprogram. Saken avsluttes i 2005.

3.10 Tilsyn med annet innhold

Beskyttelse av mindreårige

Etter kringkastingloven er det forbudt å kringkaste innhold som kan være alvorlig til skade for mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske utvikling. Statens medieforvaltning har også tilsyn med overholdelse av det såkalte "vannskilleprinsippet", dvs. at program som kan være til skade for mindreåriges fysiske, psykiske og moralske utvikling ikke må sendes før kl 2100.

Bestemmelsene er implementert i samsvar med artikkel 22 i EUs fjernsynsdirektiv, som også gjelder for EØS-området. Selv om reglene er felles for europeiske land, er det blant annet moralnormene i hvert enkelt land som legges til grunn for anvendelsen.

I 2004 ble det behandlet tre saker på området:

- En sak knyttet til vannskilleprinsippet ble ferdigbehandlet i 2004. Organisasjonen "BarneVakten" klaget til Statens medieforvaltning på at TVNorge sendte den amerikanske tv-serien "Buffy" før kl. 2100. Vår vurdering var at det ikke var i strid med bestemmelsene.
- Organisasjonen "Familie og Medier" klaget i 2003 til Statens medieforvaltning med påstand om at NRK brøt kringkastingforskriftens § 2-5, ved å sende den japanske filmen "Sansenes rike". Vår konklusjon var at NRK brøt bestemmelsen. For dette ble NRK ilagt en advarsel. Saken ble ikke påklaget, og vedtaket er derfor endelig.
- Et aktualitetsprogram på TVNorge ble kontrollert med hensyn til om det kunne inneholde skadelig og straffbart innhold. Etter vår vurdering gikk innslaget klar av straffeloven.

Videreformidling av ulovlig innhold i kabel

Etter lov om kringkasting § 4-5 kan Statens medieforvaltning forby videresending i norske kabelnett av fjernsynsprogrammer som sender pornografi eller vold i strid med norsk lov. Statens filmtilsyn skal uttale seg til slike vurderinger.

Etter henvendelse fra en seerorganisasjon har vi i 2004 fulgt opp forbudet mot ulovlige sendinger på flere filmkanaler. Det ble ved enkelte stikkprøver i 2004 ikke funnet brudd.

3.11 Europeisk programmateriale

Norge har i samsvar med det europeiske fjernsynsdirektivet lovfestet krav om at minst halvparten av fjernsynsselskapenes sendetid skal avsettes til europeiske verk. Andelen regnes av den del av sendingene som ikke består av nyheter, sport, underholdningsprogram med konkurransepregede innslag, reklame eller tekstfjernsyn. Det er også et krav om at minst 10 % av sendetiden skal avsettes til program produsert av uavhengige produksjonsselskap. Reglene er gitt for å fremme produksjonen av europeiske program. Lokalfjernsyn er unntatt fra disse reglene. Statistikk for europeisk programandel m.v. skal innrapporteres til Statens medieforvaltning hvert år.

Vi har mottatt rapporter fra samtlige riksdekkende TV-selskaper for 2003. Alle de riksdekkende fjernsynskanalerne oppfyller dermed kravene bortsett fra NRK2 som bare har 5 % uavhengige produksjoner mot kravet om 10 %.

Tallene for de norske fjernsynsselskapene for årene 2000 til 2004 er slik:

Kanal	Europeisk programdel					Uavh. produksjoner					Nye produksjoner				
	2000	2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2003	2004
NRK 1	85	84	87	82	84	12	18	24	29	26	90	87	92	89	92
NRK 2	62	66	74	76	95	16	32	30	16	5	85	86	87	85	87
NRK Int.	90	86	-	-	-	9	17	-	-	-	71	70	-	-	-
TV2	56	57	57	53	53	29	19	21	23	23	95	97	95	85	93
TVNorge	20	23	32	54	54	20	23	32	53	53	100	98	99	100	100

3.12 Klager på kringkastingslisensen

Etter forskrift om kringkasting § 8-2 er det Statens medieforvaltning som er klageinstans i saker om kringkastingsavgift over vedtak fattet av NRK, Lisensavdelingen. Vedtakene er endelige. Statens medieforvaltning overtok oppgaven med å behandle klager på kringkastingsavgiften fra Kultur- og kirke departementet 1. juni 2001.

Det er i 2004 blitt behandlet fem klagesaker om frilisens, tre klager fra lisensmottagere som ikke mottar NRK2 og åtte klagesaker om ymse andre forhold. I tillegg er fem saker oversendt til annen, rett instans. Ingen av klagen ble tatt til følge og NRK fikk dermed medhold i alle sakene.

3.13 Tilskuddsordningen for lokalkringkasting

Statens medieforvaltning forvalter tilskuddsordningen for lokalkringkasting. Fagutvalget for tilskudd til lokalkringkasting er et rådgivende organ som gir sine innstillinger til Statens medieforvaltning. På bakgrunn av fagutvalgets innstillinger fattet Statens medieforvaltning vedtak om tilskudd. I 2004 hadde fagutvalget fem møter.

Tildelinger

Tilskuddsmidlene ble utlyst to ganger: Hovedutlysingen for tilskuddsåret 2004 var høsten 2003 med søknadsfrist 1. september 2003. En ekstra søknadsomgang kun for kompetansehevede tiltak, ble utlyst våren 2004 med søknadsfrist 3. mai 2004.

Totalt kom det inn 316 søknader med total søknadssum kr 23 270 337, fordelingen var:

- 226 søknader fra radiobransjen med totalt søknadsbeløp kr 9 493 145
- 90 søknader fra tv-bransjen med totalt søknadsbeløp kr 13 777 192

Det var i alt:

- 127 søkere fra radiobransjen
- 49 søkere fra tv-bransjen (totalt for begge søknadsomganger)

Gjennom tilskuddsordningen ble lokalkringkastingsbransjen for 2004 tildelt totalt kr 13 400 000.

Fordelingen av disse midlene var som følger:

Driftsstøtte Norsk Lokalradioforbund (NLR)	1 800 000
Driftsstøtte Norsk Forbund for Lokal-tv (NFL)	1 800 000

Lokalradio

Programproduksjon	1 580 238
Kompetansehevende tiltak	1 473 114
Utviklingsprosjekter	221 676
Driftsstøtte til etnisk-språklige minoritetsradioer	1 032 737
Sum lokalradio	4 307 765

Lokalfjernsyn

Programproduksjon	4 376 668
Kompetansehevende tiltak	447 589
Utviklingsprosjekter	946 000
Sum lokalfjernsyn	5 770 257

Av i alt 316 søknader ble 17 påklaget. Ingen ble omgjort av Statens medieforvaltning, og departementet opprettholdt våre vedtak.

Fagutvalgspisen

For å gi en ekstra stimulans til bransjen om å produsere gode program som når ut til et stort publikum, gir fagutvalget "Fagutvalgspisen" til beste program. Premien gis som et stipend til et kompetansehevende tiltak.

Fagutvalgspisen for 2003 ble utdelt på bransjenes årsmøter i 2004. Det ble totalt tildelt kr 70 000 til radio og kr 70 000 til fjernsyn. Følgende radiostasjoner fikk pris: Radio Nova, Nea Radio og Radio Alta. Følgende fjernsynsstasjoner fikk pris: TV Sør (for program produsert av Svivel Produksjon og Lynor) og TV Follo (for program produsert av Coates Productions).

3.14 Sekretær for Allmennkringkastingsrådet

Statens medieforvaltning har ivarettatt sekretariatsfunksjonen for Allmennkringkastingsrådet. Rådet hadde sitt siste virkeår i 2004, og har vært et rådgivende organ for Kultur- og kirkedepartementet med mandat å vurdere om programvirksomheten i NRK, TV 2 og P4 samsvarer med prinsippene for allmennkringkasting. Rådet ble opprettet i 1996 og har årlig lagt frem sine evalueringer av allmennkringkastingens virksomhet i form av en rapport.

I 2004 la rådet frem sin åttende og siste rapport, og den omhandlet programvirksomheten i 2003. Rådet tok i sin siste rapport også for seg fremtidige utfordringer både i forhold til allmennkringkastingens grunnleggende funksjon og til det fremtidig tilsynet med allmennkringkastingen. Oppgaven med å føre tilsyn med allmennkringkastingskanalene ble fra og med 2004 overført til Statens medieforvaltning, og inngår fra 1. januar 2005 som en av tilsynsoppgavene til Medietilsynet.

Allmennkringkastingsrådets rapport er i sin helhet tilgjengelig på nettsidene til Medietilsynet (www.medietilsynet.no).

3.15 Internasjonalt samarbeid

EPRA

Statens medieforvaltning er medlem av EPRA – European Platform of Regulatory Authorities. Det er en samarbeidsorganisasjon for europeiske kringkastingsmyndigheter. De fleste europeiske land er medlem. Medlemskapet innebærer blant annet et nyttig nettverk for kontakt og informasjonsutveksling. Organisasjonen hadde i 2004 to møter, i Stockholm og Istanbul.

Nordisk møte for kringkastingsmyndigheter

Det blir avholdt årlige møter mellom kringkastingsmyndighetene i Norden. I 2004 ble møtet holdt i København.

4. Presse

Statens medieforvaltning administrerte følgende tilskuddsordninger på presseområdet i 2004:

- produksjonstilskudd til dagsaviser
- tilskudd til anvendt medieforskning og etterutdanning
- tilskudd til samiske aviser
- tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner
- tilskudd til visse publikasjoner
- tilskudd til informasjonsvirksomhet i politiske partier
- distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark

4.1 Regelverket for pressestøtten

Rammen for produksjonstilskuddet utgjorde nærmere 247 millioner kroner i 2004, en økning på vel 15 millioner kroner fra 2003. Statens medieforvaltning foreslo å videreføre tilskuddssatsene fra 2003 ved fordelingen av produksjonstilskuddet for 2004, noe Kultur- og kirke departementet sluttet seg til. Bakgrunnen for dette var bl.a. at støtteberettigede aviser kunne vise til noe bedre økonomiske resultater i 2003.

Følgende tilskuddssatser ble lagt til grunn ved fordelingen av produksjonstilskuddet for 2004:

- minstetilskuddet til ukeavisene utgjorde 210 000 kroner
- særtilskuddet til aviser med opplag mellom 1 000 og 4 000 eksemplarer ble satt til 100 000 kroner
- til kompensasjon for inntektstap som følge av endrede retningslinjer for statlig annonsering av ledige stillinger, ble det avsatt 40 millioner kroner. Aviser i Oslo får støtte etter sats 1 (100%), aviser i Bergen etter sats 2 (20%), avisene i Stavanger og Tromsø etter sats 3 (10%) og øvrige nr. 2-aviser etter sats 4 (5%)
- minstebeløp for kompensasjon for inntektstap av statlige stillingsannonser ble satt til 500 000 kroner for Oslo og Bergen og 200 000 kroner for resten av landet

Posten har fra 2004 lagt om prissystemet for distribusjon av aviser. Omleggingen medfører økte portoutgifter for avisene. Statens medieforvaltning utførte i den forbindelse en analyse av hvilke økonomiske konsekvenser portoøkningen fører til for avisene etter de rammer Posten la fram. Analysen viser at Postens økte portoutgifter medfører økte kostnader for de støtteberettigede avisene på nærmere 50 millioner kroner fra 2004 til 2006. Vi vil derfor nøye følge den økonomiske utviklingen for støtteberettigede aviser og vurdere eventuelle endringer i regelverket og tilskuddssatser for produksjonstilskuddet til dagsaviser. Dette gjelder særlig i forhold til de minste avisene i ordningen, som rammes hardest av Postens økte portopriser.

Aviser som skal motta produksjonstilskudd kan ikke betale utbytte til avisens eiere. Som et ledd i oppfølgingen av Stortingets behandling av mediemeldingen fra 2001, utarbeidet Statens medieforvaltning et forslag til dispensasjonsordning fra utbytteforbudet i forskrift om produksjonstilskudd til dagsaviser. Forslaget innebar at dispensasjon fra utbytteforbudet kan gis til aviser som etter aksjelovens krav til forsvarlig kapitalgrunnlag, har behov for tilførsel av ny kapital. Forslaget ble sendt til høring med høringsfrist 1. mars 2004. Bransjeorganisasjonene ga i høringen uttrykk for at de foreslåtte vilkårene var så strengt utformet at de ikke vil bidra til å løse problemet med avisenes tilgang til risikovillig kapital. Departementet valgte derfor ikke å gå videre med dette forslaget, men har i stedet bedt medieforvaltningen vurdere bransjeorganisasjonenes alternative modeller til dispensasjonsordning. Vurderingen skal avgis til departementet innen 1. mars 2005.

Visse enkeltpublikasjoner mottar et årlig og fast støttebeløp uten objektive kriterier for fordeling. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2003 bad Stortinget Regjeringen om å vurdere en omlegging av støtten til visse publikasjoner, herunder om støtten kan tildeles etter objektive kriterier. Statens medieforvaltning og departementet har vurdert flere ulike modeller for tildeling av støtte etter objektive kriterier uten å komme fram til en modell som på en tilfredsstillende måte ivaretar støttenivået for samtlige publikasjoner i ordningen. Årsaken til dette er at aktuelle publikasjoner er svært ulike med hensyn til opplag, utgivelseshyppighet og tilskuddsnivå. På denne bakgrunnen ble ordningen videreført i 2004, men vedtatt lagt om fra 2005. Omleggingen innebærer bl.a. at enkelte tilskuddsmottakere overføres til andre departements ansvarsområde fra 2005.

Ny forskrift om tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner trådte i kraft 1. januar 2004. Forskriften erstatter tidligere forskrift om tilskudd til innvandrerpublikasjoner. Den nye forskriften innebærer bl.a. at en publikasjon ikke kan

motta høyere tilskuddsbeløp enn publikasjonens samlede inntekter fra abonnement, løssalg og annonser. Dette førte til at enkelte publikasjoner mottok lavere støttebeløp i 2004 enn tidligere.

4.2 Produksjonstilskudd til dagsaviser

Fordelingen av produksjonstilskudd skjer etter forskrift om produksjonstilskudd til dagsaviser. Forskriften fastsetter kriterium for å fordele støtte til nr. 2-aviser med opplag under 80 000 eksemplarer, og nr. 1- og aleneaviser med opplag under 6 000 eksemplarer. Riksdekkende meningsbærende aviser som har rett til tilskudd, får et særskilt ekstra tilskudd.

Tilskuddet til nr. 2-aviser blir regnet ut etter opplag multiplisert med antall utgivelser i kalenderåret, og blir betalt ut etter ulike satser.

Nr. 1- og aleneaviser får et fast tilskudd etter hvor mange ganger i uka avisa kommer ut. Nr. 1- og aleneaviser i Nordland, Troms og Finnmark får støtte etter dobbel sats. Aviser med opplag mellom 1 000 og 4 000 kan i tillegg ytes et ekstra tilskudd.

I tillegg gis det kompensasjon for avisenes inntektstap som følge av endrede retningslinjer for statlig annonsering av ledige stillinger. Kompensasjonen beregnes ut fra godkjent netto opplag multiplisert med antall utgivelser per kalenderår. Kompensasjonen gis for de første 8 000 eksemplarer av avisenes opplag.

Fordelingen av produksjonstilskuddet

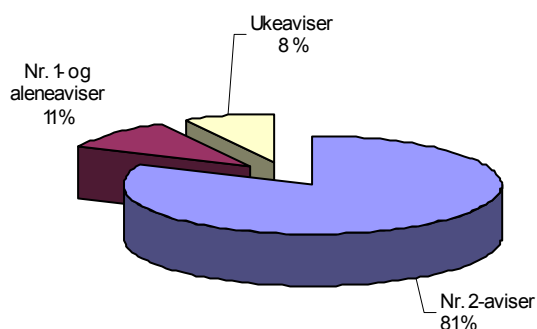
Utviklingen i antall aviser som mottok tilskudd og samlet tilskuddsbeløp:

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall aviser	130	129	128	127	135
Tilskudd (i 1 000)	163 704	179 388	234 268	232 001	246 961

Fordelingen av produksjonstilskuddet i 2004 etter avisgrupper:

Avistype	Totalt	Nr. 2-aviser	Nr. 1- og aleneaviser	Ukeaviser
Støtte (i 1 000)	246 961	201 901	26 045	19 015
Antall	135	24	57	54

Prosentvis fordeling etter avisgrupper:

Ukeavisene Birkenes-Avisa, Eikerbladet, Kanalen, Opp og tre-dagersavisen Rakkestad Bygdeblad mottok produksjonstilskudd for første gang i 2004. I tillegg kom Sandnesposten, Farsunds Avis og Fjordenes Tidende tilbake i tilskuddsordningen. Sandnesposten søkte også om å motta støtte som nr. 2-avis, men fikk avslag på dette. Avisen påklaget vedtaket, og saken er ved utgangen av 2004 ikke ferdigbehandlet.

4.3 Midler til etterutdanningsvirksomhet

Bevilgningen omfatter etterutdanningsvirksomheten til navngitte institusjoner. I 2004 ble kr 450 000 bevilget til henholdsvis Landslaget for lokalaviser og prosjektet "Kvinner i ledelse" i regi av Mediebedriftenes Landsforening.

Kunnskapsbasen medienorge i Bergen fikk kr 1 095 000. Kunnskapsbasen registrerer data som gjør det mulig å sammenligne de ulike medier når det gjelder organisasjon, struktur, økonomi, innhold og konsum.

Mediebarometeret, en mediebruksundersøkelse utført av Statistisk sentralbyrå, ble tildelt kr 620 000.

Institutt for Journalistikk mottok kr 8 804 000. I tillegg ble 2,9 mill. kroner innvilget til forskningsprosjekter knyttet til presse, film og kringkasting.

Statens medieforvaltning fordeler også midler til diverse medietiltak. Den Norske Mediefestivalen og Radiodager mottok henholdsvis kr 400 000 og kr 50 000 i driftsstøtte.

4.4 Samiske aviser

Støtten består av et grunntilskudd og et driftstilskudd til samisk språklige aviser. Avisene Sagat, Min Aigi og Saami Avis Assu fikk et grunntilskudd på til sammen 7,58 mill. kroner. De tre avisene fikk et driftstilskudd på til sammen 3,79 mill. kroner. Nourttanaste mottok et øremerket tilskudd på kr 250 000.

Støtten til de samiske aviser i 2004 ble økt med kr 384 000 i forhold til 2003.

4.5 Støtte til særskilte publikasjoner

Bevilgningen dekker tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner, tilskudd til informasjonsvirksomhet i politiske partier og tilskudd til enkeltpublikasjoner.

Minoritetsspråklige publikasjoner

Syv minoritetsspråklige publikasjoner fikk til sammen 1 248 000 kroner i tilskudd for 2004. En publikasjon på polsk avsluttet virksomheten. Språkene urdu, bosnisk og kinesisk er nå representert i ordningen.

Tilskuddet ble beregnet på bakgrunn av ny forskrift, fastsatt av Kultur- og kirke departementet den 22. oktober 2003. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til fremvekst av publikasjoner for språklige minoriteter og til utvikling av redaksjonell

kvalitet i disse publikasjonene. Gjennom informasjon om norske samfunnsforhold og opprinnelig hjemland på eget språk, skal publikasjonene fremme mulighetene for samfunnsdeltakelse og kulturell utfoldelse hos personer med minoritetsbakgrunn. Tilskuddet gis i form av et grunntilskudd fastsatt etter antall utgivelser og et driftstilskudd fastsatt etter publikasjonens godkjente opplag.

Vi gjennomførte ett kurs for minoritetsspråklige publikasjoner i 2004, kurset tok for seg regnskapsføring og den nye forskriften.

Informasjonsvirksomhet i politiske partier

Bevilgningen til informasjonsvirksomhet i politiske partier utgjorde 11 millioner kroner i 2004. Bevilgningen fordeles i form av informasjonsstøtte til de politiske partiene som er representert på Stortinget og distribusjonsstøtte til stortingspartienes publikasjoner.

Partiene på Stortinget mottok 8,8 mill. kroner til informasjonsvirksomhet. Tilskuddet ble beregnet ut fra antall stemmer ved siste stortingsvalg.

Partienes spesialpublikasjoner ble tildelt 2,2 mill. kroner i distribusjonsstøtte. Tilskuddet ble utbetalt med en fast sats per abonnementsseksemplar for distribusjon gjennom Posten.

Enkeltpublikasjoner

Følgende enkeltpublikasjoner mottok støtte etter særskilt vedtak i Stortinget:

Klar Tale	5 550 000
Blikk	1 100 000
Samora	500 000
Friheten	600 000
Ruijan Kaiku	350 000
Dag og Tid	2 500 000
Folket	1 700 000
Morgenbladet	2 100 000
Ny Tid	1 800 000
Norge I DAG	600 000
Magazinet	600 000
Korsets seier	500 000
Ukeavisen Ledelse	100 000

Departementet vurderte ulike modeller for tildeling av tilskudd til disse publikasjonene i 2004, jf. kap. 4.1. Vurderingene har medført at støtteordningen legges om fra og med tilskuddsåret 2005.

4.6 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark

Ni aviser i Finnmark fikk et særskilt distribusjonstilskudd. Tilskuddet blir beregnet ut fra en dokumentert distribusjon gjennom Posten. Til sammen 1 560 000 kroner ble fordelt i distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark i 2004.

4.7 Rådet for anvendt medieforskning (RAM)

RAM er et rådgivende organ for Statens medieforvaltning i fordelingen av midler til anvendt medieforskning.

RAM mottok 81 søknader om støtte i 2004, hvorav 35 hovedfagssøknader. Det fordelte beløpet var 2,9 mill. kroner.

Prosjekter som fokuserte på barn og unges mediebruk ble prioritert ved tildelingen.

Rådet har opprettet en internettside i samarbeid med Nordicom i Bergen, adressen er www.ram.no. Basen inneholder bl.a. sammendrag av forskningsprosjekt som er tildelt støtte og generell informasjon om søknadsbehandlingen.

4.8 Støtteutvalget for minoritetsspråklige publikasjoner

Støtteutvalget gir Statens medieforvaltning råd om fordelingen av midler til minoritetsspråklige publikasjoner. Utvalget består av tre representanter etter forslag fra Norsk Presseforbund, herunder to representanter fra minoritetspressen. Utlendingsdirektoratet og Kommunal- og regionaldepartementet fremmer forslag på en representant. Utvalget gjennomførte ett møte. 13 søkte om støtte i 2004, seks søknader ble avslått, i hovedsak fordi publikasjonene ikke tilfredstilte de fastsatte opplagsreglene.

4.9 Støtteutvalget for dagsaviser

Støtteutvalget gir Statens medieforvaltning råd om behandlingen av nye søknader om produksjonstilskudd og andre saker som hører inn under forskrift om produksjonstilskudd til dagsaviser. I 2004 holdt utvalget to møter. Utvalget anbefalte bl.a. at seks nye aviser gis produksjonstilskudd for første gang i 2004.

4.10 Norsk Opplagskontroll AS

Norsk Opplagskontroll AS ble etablert i 2001 og eies likt av Statens medieforvaltning (nå Medietilsynet), Mediebedriftenes Landsforening og Landslaget for lokalaviser. Selskapets hovedformål er å kontrollere og fastsette avisenes opplagstall, som bl.a. legges til grunn for beregningen av avisenes pressestøtte. Avisenes opplagstall for 2003 ble presentert i februar 2004.

Selskapet har én person tilsatt og finansieres av tilskudd fra eierne etter en avtalt fordelingsnøkkel. Styret i selskapet består av to personer fra hver av eierne. Det ble holdt to styremøter i 2004, hvor bl.a. selskapets muligheter for å kontrollere opplaget til fagpressen ble nærmere diskutert.